

V l á d n í   n á v r h

ZÁKON

ze dne ... 2020

o zvláštních způsobech hlasování ve volbách do zastupitelstev krajů a do Senátu v roce 2020

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

OBECNÁ USTANOVENÍ

§ 1

Předmět úpravy

Tento zákon upravuje právo osob omezených na osobní svobodě z důvodu ochrany veřejného zdraví před onemocněním covid-19 volit ve volbách do zastupitelstev krajů a do Senátu, které se uskuteční ve dnech 2. a 3. října 2020 a 9. a 10. října 2020, (dále jen „volby“) a v místním nebo krajském referendu konaném v souběhu s volbami a podmínky výkonu volebního práva a práva hlasovat v referendu těchto osob prostřednictvím zvláštních způsobů hlasování. Tento zákon dále upravuje zvláštní pravidla správy voleb a zjišťování výsledků voleb.

§ 2

Vymezení pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) karanténou nebo izolací karanténa nebo izolace nařízená podle zákona upravujícího ochranu veřejného zdraví z důvodu ochrany veřejného zdraví před onemocněním covid-19,
  - b) pobytovým zařízením zařízení sociálních služeb, které poskytuje pobytové služby, školské zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a zdravotnické zařízení poskytovatele lůžkové péče,
  - c) uzavřením pobytového zařízení jeho uzavření podle zákona o ochraně veřejného zdraví z důvodu ochrany před onemocněním covid-19,
  - d) volebním stanovištěm dočasné zařízení, které umožňuje hlasování z motorového vozidla,
  - e) zvláštním způsobem hlasování hlasování u volebního stanoviště, hlasování při pobytovém zařízení a hlasování do zvláštní přenosné volební schránky,
  - f) oprávněným voličem osoba, která
1. je voličem podle zákona upravujícího volby do zastupitelstev krajů nebo zákona upravujícího volby do Senátu (dále jen „volební zákon“) a

2. ke dni, kdy lze hlasovat zvláštním způsobem hlasování podle tohoto zákona, je evidována jako osoba v karanténě nebo izolaci nebo k tomuto dni pobývá v pobytovém zařízení, které je uzavřeno,

g) komisí pro hlasování volební orgán, který zajišťuje zvláštní způsoby hlasování,

h) sčítací komisí volební orgán, který zajišťuje sčítání hlasů odevzdaných zvláštním způsobem hlasování,

i) prvním dnem voleb první den voleb stanovený příslušným volebním zákonem pro volby do zastupitelstev krajů a první den voleb stanovený příslušným volebním zákonem pro první a druhé kolo voleb do Senátu.

§ 3

Právo volit

Překážka ve výkonu volebního práva stanovená příslušným volebním zákonem pro osoby s omezenou osobní svobodou z důvodu ochrany zdraví lidu se nevztahuje na oprávněného voliče, který při volbách podle tohoto zákona využije zvláštního způsobu hlasování.

§ 4

Evidence osob v karanténě a izolaci

(1) Pro účely zajištění hlasování u volebního stanoviště a hlasování do zvláštní přenosné volební schránky předá

a) Ministerstvo zdravotnictví krajskému úřadu vždy do 16 hodin dne přede dnem, kdy lze hlasovat příslušným zvláštním způsobem hlasování, v elektronické podobě seznam osob, které jsou v karanténě nebo izolaci nařízené krajskou hygienickou stanicí; v seznamu u každé osoby uvede jméno a příjmení, datum narození a adresu místa trvalého pobytu nebo pobytu,

b) Česká správa sociálního zabezpečení krajskému úřadu vždy do 16 hodin dne přede dnem, kdy lze hlasovat příslušným zvláštním způsobem hlasování, v elektronické podobě seznam osob, které eviduje jako osoby v karanténě nebo izolaci; v seznamu u každé osoby uvede jméno a příjmení, rodné číslo a adresu místa trvalého pobytu nebo pobytu.

(2) Osoby uvedené v seznamech podle odstavce 1 se pro účely tohoto zákona považují za osoby evidované v karanténě nebo izolaci ke dni, kdy lze hlasovat příslušným zvláštním způsobem hlasování. Krajský úřad poskytne tyto seznamy komisím pro hlasování.

(3) Za osobu evidovanou v karanténě nebo izolaci ke dni, k němuž lze hlasovat zvláštním způsobem hlasování, se pro účely tohoto zákona považuje také osoba, která prokáže, že je v karanténě nebo izolaci, potvrzením vydaným poskytovatelem zdravotních služeb nebo rozhodnutím krajské hygienické stanice.

§ 5

Komise pro hlasování

(1) Komise pro hlasování zřizuje krajský úřad tak, aby na každý okres na území kraje připadala alespoň 1 komise. Na území hlavního města Prahy zřizuje Magistrát hlavního města

Prahy komise pro hlasování alespoň v počtu odpovídajícím počtu volebních stanovišť zřízených podle § 9. Po dohodě s Armádou České republiky lze zřídit i více komisí.

(2) Komise pro hlasování má 4 členy, z nichž 1 je zapisovatel jmenovaný ředitelem krajského úřadu a 3 jsou členové bezprostředně zajišťující jednání komise s oprávněnými voliči určenými Armádou České republiky z řad vojáků v činné službě. Zapisovatel komise pro hlasování plní úkoly, které volební zákony svěřují předsedovi okrskové volební komise.

(3) Krajský úřad zajišťuje ve spolupráci s Armádou České republiky proškolení zapisovatele komise pro hlasování. Krajský úřad také zajišťuje pro komisi pro hlasování výpočetní techniku, volební dokumentaci, volební schránky a dopravu při výkonu její činnosti; pro účely zajištění dopravy může krajský úřad svěřit dopravní prostředek zapisovateli. Ochranné a hygienické prostředky pro členy komise pro hlasování zajistí Ministerstvo vnitra. Ostatní podmínky pro činnost komise pro hlasování zajišťuje Armáda České republiky.

§ 6

Sčítací komise

(1) Sčítací komisi zřizuje krajský úřad pro území kraje.

(2) Sčítací komise má 3 členy, které jmenuje ředitel krajského úřadu. Ředitel krajského úřadu zároveň určí, který z členů komise bude zapisovatelem. Zapisovatel sčítací komise plní úkoly, které volební zákony svěřují předsedovi okrskové volební komise. Vyžaduje-li to náročnost sčítání hlasů v daném kraji, může ředitel krajského úřadu jmenovat do sčítací komise nejvýše další 4 členy.

(3) Sčítací komise je příslušná ke sčítání hlasů odevzdaných komisím pro hlasování zřízeným na území kraje.

(4) Školení členů sčítací komise ve spolupráci s Českým statistickým úřadem a podmínky pro činnost sčítací komise, včetně ochranných a hygienických prostředků, zajišťuje krajský úřad.

§ 7

Obecné podmínky pro umožnění zvláštního způsobu hlasování

(1) Za pořádek při hlasování zodpovídá zapisovatel komise pro hlasování. Jeho pokyny k zachování pořádku a řádného průběhu hlasování jsou závazné pro všechny přítomné osoby.

(2) Oprávněný volič prokazuje komisi pro hlasování totožnost, věk a adresu místa trvalého pobytu předložením občanského průkazu.

(3) Komise pro hlasování dále ověří, že oprávněný volič je evidován v karanténě nebo izolaci. Prokáže-li oprávněný volič tuto skutečnost dokladem podle § 4 odst. 3, vyznačí komise tuto skutečnost do seznamu oprávněných voličů, kteří hlasovali, a doklad voliči ponechá.

(4) Oprávněný volič, kterému byl vydán voličský průkaz, je povinen odevzdat jej před hlasováním komisi pro hlasování. Voličský průkaz komise přiloží k seznamu oprávněných

voličů, kteří hlasovali.

(5) Komise pro hlasování umožní oprávněnému voliči hlasovat po ověření skutečností podle odstavců 2 a 3.

(6) Oprávněný volič hlasuje osobně, zastoupení není přípustné.

(7) Při využití zvláštního způsobu hlasování je volič povinen dodržovat protiepidemická opatření stanovená komisí pro hlasování.

(8) Komise pro hlasování neumožní hlasovat osobě, která nesplnila podmínky stanovené zákonem pro zvláštní způsob hlasování.

ČÁST DRUHÁ

HLASOVÁNÍ U VOLEBNÍHO STANOVISTĚ

§ 8

Podmínky hlasování u volebního stanoviště

U volebního stanoviště může hlasovat oprávněný volič, který má adresu místa trvalého pobytu na území okresu, pro nějž bylo volební stanoviště zřízeno. Na území hlavního města Prahy může u volebního stanoviště hlasovat volič, který má adresu místa trvalého pobytu na území volebního obvodu, pro nějž bylo volební stanoviště zřízeno.

§ 9

Zřízení volebního stanoviště

(1) Krajský úřad po projednání s Armádou České republiky a s Policií České republiky zřídí pro území každého okresu v kraji 1 volební stanoviště. Na území hlavního města Prahy zřídí Magistrát hlavního města Prahy dvě volební stanoviště tak, aby umožnil hlasování ve všech volebních obvodech, v nichž byly na území hlavního města Prahy vyhlášeny volby do Senátu; při tom určí, pro které volební obvody jsou volební stanoviště zřízena.

(2) Volební stanoviště musí být zřízeno na místě s dopravní dostupností umožňující plynulý příjezd a odjezd motorových vozidel.

(3) Informaci o umístění volebního stanoviště zveřejní krajský úřad na svých internetových stránkách do patnáctého dne před prvním dnem voleb a v případě konání druhého kola voleb do Senátu 4 dny před prvním dnem voleb. Krajský úřad současně poskytne informaci podle věty první Ministerstvu vnitra.

(4) Armáda České republiky zajistí vybavení volebního stanoviště.

(5) Pro druhé kolo voleb do Senátu zřídí krajský úřad volební stanoviště jen pro území okresu, ve kterém se bude druhé kolo konat.

§ 10

Způsob hlasování u volebního stanoviště

(1) Hlasovat u volebního stanoviště lze v průběhu druhého dne před prvním dnem voleb v době od 7 do 15 hodin, a to výlučně z motorového vozidla, kterým se k volebnímu stanovišti oprávněný volič dostavil. Před uzavřením volebního stanoviště umožní komise pro hlasování hlasovat oprávněným voličům, kteří v 15 hodin čekají na hlasování před volebním stanovištěm.

(2) Při příjezdu k volebnímu stanovišti a odjezdu od něj se oprávněný volič řídí pokyny komise pro hlasování a vojáků v činné službě dohlížejících na provoz u volebního stanoviště.

(3) Komise pro hlasování vydá oprávněnému voliči po prokázání podmínek podle § 7 a 8 pro volby, v nichž je oprávněn hlasovat, úřední obálku označenou úředním razítkem krajského úřadu a v případě voleb do Senátu též číslem volebního obvodu. Požádá-li o to oprávněný volič, poskytne mu komise pro hlasování také hlasovací lístky.

§ 11

Evidence oprávněných voličů

(1) Komise pro hlasování sestavuje seznam oprávněných voličů, kteří hlasovali u volebního stanoviště. V seznamu komise uvede jméno a příjmení, datum narození a adresu místa trvalého pobytu oprávněného voliče. Dále uvede druh voleb, pro něž oprávněnému voliči vydala úřední obálku.

(2) Komise pro hlasování zaznamená do samostatného seznamu také údaje v rozsahu podle odstavce 1 věty druhé o osobě, které neumožnila hlasování. V seznamu uvede také druh voleb, v nichž nebylo hlasování umožněno, a důvod, pro který nebylo hlasování umožněno.

ČÁST TŘETÍ

HLASOVÁNÍ PŘI POBYTOVÉM ZAŘÍZENÍ

§ 12

Podmínky hlasování při pobytovém zařízení

Oprávněný volič, kterému poskytuje pobytové služby pobytové zařízení, které bylo uzavřeno, může hlasovat při tomto pobytovém zařízení

- a) ve volbách do zastupitelstva kraje, má-li adresu místa trvalého pobytu na území kraje, v němž se pobytové zařízení nachází,
- b) ve volbách do Senátu, má-li adresu místa trvalého pobytu na území volebního obvodu, v němž se pobytové zařízení nachází.

§ 13

Sestavení seznamu oprávněných voličů v pobytové zařízení

(1) Krajská hygienická stanice vyrozumí krajský úřad nejpozději druhý den před prvním dnem voleb o pobytových zařízeních na území kraje, která budou v době voleb uzavřena. Krajská hygienická stanice dále vyrozumí krajský úřad o uzavření pobytového zařízení, k němuž došlo po dni uvedeném ve větě první. K vyrozuměním předaným krajskému úřadu po dvanácté hodině prvního dne voleb krajský úřad nepřihlíží.

(2) Krajský úřad si od pobytového zařízení, které bylo uzavřeno, vyžádá seznam osob, kterým pobytové zařízení poskytuje pobytové služby. Pobytové zařízení neprodleně poskytne krajskému úřadu seznam v elektronické podobě. Seznam obsahuje u každé osoby jméno a příjmení, datum narození a adresu místa trvalého pobytu. Krajský úřad ze seznamu vymaže osoby, které nesplňují podmínky podle § 12, u ostatních oprávněných voličů vyznačí případný volební obvod pro volby do Senátu, k němuž oprávněný volič přísluší, a takto upravený seznam předá komisi pro hlasování.

§ 14

Způsob hlasování při pobytové zařízení

(1) Komise pro hlasování zajistí hlasování při pobytové zařízení tak, aby proběhlo ve vyhrazeném čase v době od 7 do 22 hodin dne předcházejícího prvnímu dni voleb a od 7 do 18 hodin prvního dne voleb. Čas vyhrazený pro hlasování při pobytové zařízení stanoví komise po projednání s pobytovým zařízením. Krajský úřad může dobu pro hlasování při pobytové zařízení prodloužit. O této skutečnosti informuje Ministerstvo vnitra a Český statistický úřad.

(2) Komise pro hlasování určí místo pro hlasování při pobytové zařízení a stanoví protiepidemická opatření po projednání s pobytovým zařízením.

(3) Komise pro hlasování vydá oprávněnému voliči po prokázání podmínek podle § 7 a 12 pro volby, v nichž je oprávněn hlasovat, úřední obálku označenou úředním razítkem krajského úřadu a v případě voleb do Senátu též číslem volebního obvodu. Požádá-li o to oprávněný volič, poskytne mu komise pro hlasování také hlasovací lístky.

§ 15

Evidence oprávněných voličů

(1) Komise pro hlasování vyznačí v seznamu podle § 13 odst. 2 údaj o tom, pro jaký druh voleb vydala oprávněnému voliči úřední obálku.

(2) Komise pro hlasování zaznamená do samostatného seznamu také údaje v rozsahu podle § 13 odst. 2 věty třetí o osobě, které neumožnila hlasování. V seznamu uvede také druh voleb, v nichž nebylo hlasování umožněno, a důvod, pro který nebylo hlasování umožněno.

ČÁST ČTVRTÁ

HLASOVÁNÍ DO ZVLÁŠTNÍ PŘENOSNÉ VOLEBNÍ SCHRÁNKY

§ 16

Podmínky hlasování do zvláštní přenosné volební schránky

Hlasování do zvláštní přenosné volební schránky zajišťuje komise pro hlasování pro oprávněné voliče pobývajících na území kraje, pro který byla komise pro hlasování zřízena, kteří z vážných důvodů nemohli využít hlasování u volebního stanoviště. Oprávněný volič může hlasovat do zvláštní přenosné volební schránky

- a) ve volbách do zastupitelstva kraje, má-li adresu místa trvalého pobytu na území kraje, pro který byla komise pro hlasování zřízena,
- b) ve volbách do Senátu, má-li adresu místa trvalého pobytu na území volebního obvodu zasahujícího na území kraje, pro který byla komise pro hlasování zřízena, a na území tohoto volebního obvodu také pobývá.

§ 17

Sestavení seznamu oprávněných voličů pro hlasování do zvláštní přenosné volební schránky

(1) Oprávněný volič, který hodlá využít hlasování do zvláštní přenosné volební schránky, požádá o zajištění tohoto způsobu hlasování krajský úřad příslušný podle místa, kde oprávněný volič pobývá. Požádat lze telefonicky na telefonním čísle zveřejněném krajským úřadem na jeho internetových stránkách, a to do dvacáté hodiny dne před prvním dnem voleb. Oprávněný volič sdělí krajskému úřadu své jméno a příjmení, datum narození, adresu místa trvalého pobytu, adresu místa, kde pobývá na území příslušného kraje, a telefonní číslo.

(2) Informaci o telefonním čísle podle odstavce 1 věty druhé zveřejní krajský úřad na svých internetových stránkách do desátého dne před prvním dnem voleb.

(3) Nejsou-li splněny podmínky podle odstavce 1, krajský úřad k požádání nepřihlíží.

(4) Krajský úřad předá komisi pro hlasování seznam oprávněných voličů, kteří požádali o hlasování do zvláštní přenosné volební schránky v souladu s odstavcem 1. Seznam obsahuje údaje o oprávněném voliči podle odstavce 1 věty třetí a dále případně též vyznačení volebního obvodu pro volby do Senátu, k němuž oprávněný volič přísluší.

§ 18

Způsob hlasování do zvláštní přenosné volební schránky

(1) Hlasování do zvláštní přenosné volební schránky probíhá od 7 do 22 hodin prvního dne voleb a od 7 do 14 hodin druhého dne voleb. Krajský úřad může dobu pro hlasování do zvláštní přenosné volební schránky ve druhém dni voleb prodloužit, a to nejdéle o 3 hodiny. Tuto skutečnost uveřejní na svých internetových stránkách a informuje o ní Ministerstvo vnitra a Český statistický úřad.

(2) Komise pro hlasování poté, co se dostaví do místa, kde pobývá oprávněný volič, a vyzve oprávněného voliče k hlasování, vyčká nejvýše 10 minut. Nedostaví-li se oprávněný volič k hlasování v této době, platí, že oprávněný volič hlasování do zvláštní přenosné volební schránky odmítl.

(3) Komise pro hlasování vydá oprávněnému voliči po prokázání podmínek podle § 7 a 16 pro volby, v nichž je oprávněn hlasovat, úřední obálku označenou úředním razítkem krajského úřadu a v případě voleb do Senátu též číslem volebního obvodu. Požádá-li o to oprávněný volič, poskytne mu komise pro hlasování také hlasovací lístky.

§ 19

Evidence oprávněných voličů

(1) Komise pro hlasování vyznačí v seznamu podle § 17 odst. 4 údaj o tom, pro jaký druh voleb vydala oprávněnému voliči úřední obálku, popřípadě skutečnost, že oprávněný volič hlasování odmítl.

(2) Komise pro hlasování zaznamená do samostatného seznamu také údaje o jménu, příjmení, datu narození a adrese místa trvalého pobytu osoby, které neumožnila hlasování. V seznamu uvede také druh voleb, v nichž nebylo hlasování umožněno, a důvod, pro který nebylo hlasování umožněno.

ČÁST PÁTÁ

PŘEDÁVÁNÍ ÚDAJŮ Z EVIDENCÍ OPRÁVNĚNÝCH VOLIČŮ

§ 20

Předávání evidencí krajskému úřadu

Po skončení hlasování zvláštním způsobem předá komise pro hlasování seznamy podle § 11, 15 a 19 neprodleně krajskému úřadu.

§ 21

Předávání evidencí obecním úřadům

(1) Krajský úřad nejpozději ve 12 hodin dne před prvním dnem voleb předá údaje ze seznamu oprávněných voličů, kteří hlasovali u volebního stanoviště, obecním úřadům příslušným podle místa trvalého pobytu oprávněného voliče.

(2) Krajský úřad nejpozději ve 22 hodin prvního dne voleb předá údaje ze seznamů oprávněných voličů, kteří hlasovali při pobytovém zařízení, obecním úřadům příslušným podle místa trvalého pobytu oprávněného voliče.

(3) Krajský úřad nejpozději v 10 hodin prvního dne voleb předá údaje ze seznamů oprávněných voličů, kteří požádali o hlasování do zvláštní přenosné volební schránky, obecním úřadům příslušným podle místa trvalého pobytu oprávněného voliče.

(4) Obecní úřad neprodleně přenesení údaje o hlasování předané krajským úřadem podle odstavce 1 do výpisů ze stálého seznamu voličů. Údaje předané krajským úřadem podle

odstavců 2 a 3 poskytne obecní úřad neprodleně příslušné okrskové volební komisi, která je přenese do výpisu ze stálého seznamu voličů. Přenesení údajů se provede doplněním poznámky.

(5) Dostaví-li se do volební místnosti volič, který podle údajů přenesených do výpisu ze stálého seznamu voličů již obdržel úřední obálku, okrsková volební komise mu hlasování v daném druhu voleb neumožní. Okrsková volební komise neumožní hlasování také voliči, který podle údajů přenesených do výpisu ze stálého seznamu voličů požádal o hlasování do zvláštní přenosné volební schránky.

ČÁST ŠESTÁ

ZJIŠŤOVÁNÍ VÝSLEDKŮ VOLEB

§ 22

Předání volební dokumentace a volebních schránek

(1) Komise pro hlasování po ukončení hlasování zvláštním způsobem předá krajskému úřadu k uschování zapečetěnou volební schránku a evidenci oprávněných voličů. O předání vyhotoví komise pro hlasování a krajský úřad protokol. Uschování zapečetěné volební schránky a volební dokumentace u krajského úřadu zajistí hlasovací komise též v době po skončení hlasování v příslušném dni do počátku hlasování v následujícím dni.

(2) Krajský úřad předá volební schránky a evidenci oprávněných voličů sčítací komisi nejdříve po ukončení hlasování podle volebních zákonů.

(3) Sčítací komise otevře volební schránky poté, kdy obdrží všechny volební schránky určené pro zvláštní způsob hlasování v kraji. Sčítací komise smísí obsah volebních schránek a poté jej roztřídí podle jednotlivých druhů voleb a volebních obvodů.

§ 23

Zjišťování výsledků hlasování sčítací komisí a předání výsledků hlasování Českému statistickému úřadu

(1) Sčítací komise posuzuje hlasy a zjišťuje výsledky hlasování oprávněných voličů postupem, na který se obdobně použijí ustanovení příslušného volebního zákona upravující posuzování hlasů a zjišťování výsledků hlasování.

(2) Sčítací komise vyhotoví zápis obdobně podle pravidel pro vyhotovení zápisu o průběhu a výsledku hlasování podle příslušného volebního zákona, a to v elektronické podobě s využitím programového vybavení dodaného Českým statistickým úřadem. Údaje o průběhu hlasování sčítací komise v zápisu neuvádí. Údaje o volební účasti uvede sčítací komise způsobem stanoveným Českým statistickým úřadem s přihlédnutím k povaze zvláštního způsobu hlasování.

(3) Sčítací komise předá Českému statistickému úřadu zápis na přebíracím místě stanoveném Českým statistickým úřadem.

(4) Český statistický úřad započte výsledky hlasování předané sčítací komisí do výsledku voleb obdobným způsobem, který stanoví příslušný volební zákon pro započtení

výsledků hlasování u okrskové volební komise.

(5) Volební dokumentace se ukládá u krajského úřadu.

ČÁST SEDMÁ

FINANCOVÁNÍ ZVLÁŠTNÍCH ZPŮSOBŮ HLASOVÁNÍ

§ 24

Nároky zapisovatelů komisí pro hlasování, členů sčítacích komisí a členů okrskových volebních komisí

(1) Činnost zapisovatele komise pro hlasování a činnost člena sčítací komise je jiným úkonem v obecném zájmu.

(2) Zapisovatel komise pro hlasování a člen sčítací komise, který je v pracovním nebo služebním poměru, má nárok na pracovní nebo služební volno v nezbytně nutném rozsahu k výkonu své funkce a na náhradu mzdy, platu, služebního příjmu nebo odměny ve výši průměrného výdělku od uvolňujícího zaměstnavatele. Zapisovatel komise pro hlasování a člen sčítací komise, který není v pracovním nebo služebním poměru, avšak je výdělečně činný, má v případě ušlého výdělku nárok na paušální náhradu ušlého výdělku za dobu výkonu své funkce ve výši 340 Kč za 1 den.

(3) Zapisovatel komise pro hlasování má nárok na odměnu ve výši 5 000 Kč za každý den, kdy vykonával funkci a zároveň se podílel na zajištění hlasování zvláštním způsobem. Člen sčítací komise má nárok na odměnu ve výši 10 000 Kč, která se navyšuje o 5 000 Kč v případě, že se účastní též sčítání výsledků hlasování ve druhém kole voleb do Senátu.

(4) Odměny podle odstavce 3 vyplácí krajský úřad.

(5) Pro volby se zvyšuje zvláštní odměna za výkon funkce člena okrskové volební komise podle příslušných volebních zákonů o 500 Kč.

§ 25

Úhrada nákladů

(1) Krajský úřad z finančních prostředků poskytovaných podle volebních zákonů ze státního rozpočtu na činnost volebních orgánů hradí

- a) náklady na nároky zapisovatelů komisí pro hlasování a členů sčítacích komisí podle § 24,
- b) náklady na zajištění podmínek činnosti komisí pro hlasování podle § 5 odst. 3 věty první a druhé,
- c) náklady na zajištění podmínek pro činnost sčítacích komisí.

(2) Náklady na činnost vojáků v činné službě a náklady na opatření podle § 5 odst. 3 věty čtvrté a § 9 odst. 4 se hradí z rozpočtové kapitoly Ministerstva obrany.

ČÁST OSMÁ

ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O SOUBĚHU VOLEB A REFERENDA

§ 26

(1) Překážka ve výkonu práva hlasovat v referendu konaném v souběhu s volbami stanovená příslušnými zákony upravujícími konání referenda pro osoby s omezenou osobní svobodou z důvodu ochrany zdraví lidu v souvislosti s onemocněním covid-19 se nevztahuje na osoby oprávněné hlasovat v referendu (dále jen „oprávněná osoba“), které při hlasování v referendu využijí zvláštního způsobu hlasování podle tohoto zákona.

(2) Oprávněná osoba může využít pro hlasování v místním referendu zvláštní způsoby hlasování podle tohoto zákona

a) u volebního stanoviště zřízeného pro území okresu, na jehož území se nachází obec, ve které má oprávněný volič adresu místa trvalého pobytu a pro jejíž území je referendum vyhlášeno,

b) v pobytovém zařízení, které se nachází na území obce, ve které má oprávněný volič adresu místa trvalého pobytu a pro jejíž území je referendum vyhlášeno,

c) do zvláštní přenosné schránky, nachází-li se oprávněný volič na území obce, ve které má adresu místa trvalého pobytu a pro jejíž území je referendum vyhlášeno.

(3) Obecní úřad obce, ve které se koná místní referendum, předá krajskému úřadu nejpozději 4 dny přede dnem voleb dostatečné množství úředních obálek a hlasovacích lístků pro hlasování v referendu, které budou předány příslušným komisím pro hlasování.

(4) Krajský úřad zajistí komisi pro hlasování vhodnou zvláštní hlasovací schránku s nápisem „Referendum“ doplněným názvem obce, pro jejíž území je místní referendum vyhlášeno. Při hlasování v místním referendu postupuje komise pro hlasování a oprávněný volič přiměřeně podle tohoto zákona.

(5) Komise pro hlasování využívá jednu zvláštní hlasovací schránku pro všechny zvláštní způsoby hlasování podle tohoto zákona v tomtéž místním referendu. V době, kdy hlasování podle tohoto zákona neprobíhá, uschová komise pro hlasování zapečetěnou zvláštní hlasovací schránku a související dokumentaci u krajského úřadu. Po ukončení hlasování předá komise pro hlasování zvláštní hlasovací schránku krajskému úřadu spolu s evidencí oprávněných osob, kterým komise pro hlasování vydala úřední obálku pro hlasování v místním referendu. Krajský úřad zajistí ve spolupráci s obecním úřadem obce, ve které se koná místní referendum, předání zvláštní hlasovací schránky a evidence oprávněných osob okrskové volební komisi, kterou určí starosta obce. Okrsková volební komise posoudí obsah zvláštní hlasovací schránky a výsledky započte do celkových výsledků hlasování v místním referendu za hlasovací okrsek. Okrsková volební komise zároveň promítne obsah evidence oprávněných voličů do výpisu ze seznamu oprávněných osob.

(6) Při konání krajského referenda se postupuje podle odstavců 2 až 5 přiměřeně s tím, že hlasovací lístky pro krajské referendum sčítá sčítací komise a zápis o výsledku hlasování předá neprodleně krajské komisi zřízené podle příslušného zákona o referendu.

ČÁST DEVÁTÁ
SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

§ 27

Společná ustanovení

(1) Nestanoví-li tento zákon jinak, vztahují se ustanovení tohoto zákona týkající se krajských úřadů též na Magistrát hlavního města Prahy.

(2) Při plnění úkolů stanovených tímto zákonem mají Český statistický úřad, krajské úřady a obecní úřady postavení volebních orgánů.

(3) Činnost volebních orgánů podle tohoto zákona je výkonem státní správy.

(4) Krajský úřad je pro účely plnění úkolů podle tohoto zákona oprávněn využívat referenční údaje ze základního registru obyvatel.

(5) Využívanými údaji podle odstavce 4 jsou

- a) agendový identifikátor fyzické osoby,
- b) jméno a příjmení,
- c) datum narození,
- d) adresa místa trvalého pobytu a
- e) státní občanství, popřípadě více státních občanství.

(6) Z údajů podle odstavce 5 lze v konkrétním případě použít vždy jen takové údaje, které jsou nezbytné ke splnění daného úkolu. Údaje, které jsou vedeny jako referenční údaje v základním registru obyvatel, se využijí z informačního systému evidence obyvatel, pouze pokud jsou ve tvaru předcházejícím současný stav.

(7) Osoby zajišťující činnost volebních orgánů jsou povinny zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, které se v souvislosti s plněním úkolů volebního orgánu podle tohoto zákona dozvěděly o oprávněných voličích.

(8) Poskytovatel zdravotních služeb vydá osobě omezené na osobní svobodě z důvodu ochrany veřejného zdraví před onemocněním covid-19 na její žádost bezplatně potvrzení podle § 4 odst. 3.

(9) Ministerstvo vnitra stanoví a zveřejní na svých internetových stránkách formu a způsob vedení evidencí oprávněných voličů podle tohoto zákona.

(10) Český statistický úřad stanoví a sdělí krajským úřadům

- a) způsob uvádění údajů o volební účasti v zápisu o průběhu a výsledcích hlasování zpracovávaném sčítací komisí podle § 23 odst. 2,
- b) přebírací místa pro předání zápisů o průběhu a výsledcích hlasování sčítacími komisemi podle § 23 odst. 3.

(11) Tento zákon se obdobně použije také v případě, že se v návaznosti na volby koná

opakované hlasování, opakované volby, dodatečné hlasování nebo dodatečné volby.

(12) Není-li při ustavování okrskové volební komise pro volby dosaženo nejnižšího stanoveného počtu členů okrskové volební komise podle příslušného volebního zákona nebo poklesne-li ve dnech voleb počet členů komise pod nejnižší stanovený počet, snižuje se nejnižší počet členů okrskové volební komise na 5 a ve volebních okrscích do 300 voličů na 4.

(13) Pro vyhlášení dnů konání hlasování zvláštním způsobem hlasování podle tohoto zákona neplatí lhůta stanovená v § 3 odst. 1 zákona č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů a v § 1 odst. 3 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Dny pro konání hlasování zvláštním způsobem hlasování předcházející prvnímu dni voleb vyplývající z tohoto zákona vyhlásí prezident republiky nejpozději do 10 dnů po dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

ČÁST DESÁTÁ

ÚČINNOST

§ 28

Tento zákon nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

OBECNÁ ČÁST

1. Zhodnocení platného právního stavu, včetně zhodnocení současného stavu ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Podle volebních zákonů jsou karanténa a izolace jako opatření, která představují omezení osobní svobody z důvodu ochrany veřejného zdraví, překážkou výkonu práva volit. Osoby v karanténě a izolaci tedy nejsou oprávněny hlasovat ve volbách do zastupitelstev krajů (§ 4 odst. 1 písm. c) zákona č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů) ani ve volbách do Senátu (§ 2 písm. a) zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů).

Současná právní úprava platí v zásadě od samého přijetí příslušných volebních zákonů. Letos se však stala předmětem legitimní kritiky pro její nebývalé kvantitativní dopady na volby do krajských zastupitelstev a do Senátu konané na počátku října 2020. Zatímco v minulosti se překážka ve výkonu práva volit týkala pouze desítek případů, nyní s ohledem na současnou epidemiologickou situaci ohledně vysoce infekčního onemocnění covid-19 se může dotýkat tisíců voličů.

Ve vztahu k rovnosti mužů a žen lze současnou právní úpravu překážek výkonu aktivního volebního práva považovat za neutrální.

2. Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy, včetně dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Ministerstvo vnitra předkládá vládě návrh zákona, který umožní hlasovat osobám s nařízenou karanténou nebo izolací z důvodu ochrany veřejného zdraví před nemocí covid-19 ve volbách do zastupitelstev krajů a do Senátu konaných ve dne 2. a 3. října 2020 a 9. a 10. října 2020. Jedná se osoby, jimž nařídila karanténu nebo izolaci krajská hygienická stanice rozhodnutím nebo praktický lékař formou neschopenky či vydáním speciálního potvrzení. Zákon též umožní hlasování voličům umístěným v pobytových zařízeních sociálních služeb, školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy a ochranné výchovy a lůžkových zdravotnických zařízeních, která byly uzavřena rozhodnutím krajské hygienické stanice z důvodu ochrany před nemocí covid-19.

Pro tyto cílové skupiny se zavádí speciální metody hlasování. Speciální způsoby hlasování se tedy netýkají osob, které zůstávají dobrovolně doma z preventivních důvodů např. po návratu ze zahraničí, neboť na ně se překážka ve výkonu volebního práva podle volebních zákonů nevztahuje.

Možnostmi realizace aktivního volebního práva osobami omezenými na osobní svobodě z důvodu ochrany veřejného zdraví před šířením nemoci covid-19 se zabývala pracovní skupina pro přípravu epidemiologických opatření a následně byly návrhy speciálních způsobů hlasování projednány se zástupci parlamentních politických stran a zástupci krajských úřadů.

Hlasování některým ze zvláštních způsobů hlasování podle tohoto zákona není považováno za porušení karantény nebo izolace.

Navrhovaná právní úprava nemá dopad na rovné postavení mužů a žen.

3. Vysvětlení nezbytnosti navrhované úpravy v jejím celku

Právní úprava překážek výkonu aktivního volebního práva, která stanoví, že překážkou práva volit je omezení osobní svobody z důvodu ochrany zdraví lidu, je ve všech volebních zákonech zakotvena od počátku, tj. v případě voleb do zastupitelstev krajů 20 let.

Dosavadní volební zákony však nepočítaly s pandemickou situací, která v roce 2020 nastala v souvislosti s šířením nemoci covid-19. V karanténě nebo izolaci z důvodu ochrany veřejného zdraví před tímto onemocněním se tak ocitá nepoměrně více osob, a tedy i voličů, kteří by v důsledku zmíněné překážky nemohli své právo hlasovat ve volbách naplnit. Nový rozměr dopadů této překážky vede k pochopitelným obavám o ústavní konformitu dosavadní právní úpravy a potažmo o regulérnost voleb.

Předkladatel tudíž vychází vstřícně legitimní společenské poptávce vyjádřené i dosavadní shodou parlamentních stran, a (s přihlédnutím k praxi jiných států, v nichž se volby v době koronavirové krize konaly) navrhuje zakotvení zvláštních způsobů hlasování speciálním zákonem přijatým pro volby do zastupitelstev krajů a volby do Senátu konané v roce 2020.

Zvláštní způsoby hlasování jsou určeny pouze pro oprávněné voliče, tj. pro ty, kdo kromě obecných podmínek práva volit podle příslušných volebních zákonů splňují současně podmínku, že jsou evidováni jako osoby v karanténě nebo izolaci z důvodu onemocnění covid-19, případně jsou klienty pobytových zařízení sociálních služeb nebo některých druhů zdravotnických a školských zařízení, která byla rozhodnutím krajské hygienické stanice uzavřena.

Oprávnění voliči budou moci využít tyto zvláštní způsoby hlasování:

1. Hlasování u volebního stanoviště
2. Hlasování při pobytovém zařízení
3. Hlasování do zvláštní přenosné volební schránky

Jedná se o způsoby, které byly předem představeny a předjednány s parlamentními stranami a nad kterými panuje většinová shoda nezbytná k rychlému schválení zákona ve stavu legislativní nouze. Výhodou jejich kombinace je, že umožňuje ve volbách odhlasovat i voličům, kterým bude karanténa nebo izolace nařízena ještě ve čtvrtek volebního týdne. Základním principem všech výše uvedených zvláštních způsobů hlasování je, že volič, kterému byla nařízena karanténa nebo izolace z důvodu covid-19, nepřichází do kontaktu s běžnou okrskovou volební komisí, ale pouze se speciální komisí pro hlasování. Rovněž hlasovací lístky odevzdané těmito voliči sčítá speciální komise při krajském úřadě. Navrhovaná právní úprava je nezbytnou podmínkou prolomení překážky ve výkonu volebního práva upravené platným právem vůči osobám v nařízené karanténě a izolaci.

4. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Návrh zákona je v souladu s Ústavou České republiky a Listinou základních práv a svobod.

I když současná úprava stanovuje jako jednu z překážek aktivního volebního práva omezení osobní svobody z důvodu ochrany zdraví lidu, v kontextu současné mimořádné epidemiologické situace, by překážka znemožnila hlasovat velikému okruhu voličů, což by mohlo mít v některých případech dopady na výsledky voleb. Rozdíly jsou možné zejména v případě volebních obvodů s nižším počtem voličů, typicky ve volbách do Senátu.

Na překážku, jejímž účelem je ochrana veřejného zdraví, je proto nutno pohlížet i z pohledu dopadů na volby a integritu volebních výsledků.

Cílem navrhované úpravy je tedy rozšířit okruh voličů a zajistit výkon aktivního volebního práva voličům, kteří se v době voleb budou nacházet v nařízené karanténě či izolaci a jejich aktivní volební právo je z tohoto důvodu platnou právní úpravou omezeno.

Navrhovanými opatřeními dojde na jedné straně k maximální možné míře ochrany zdraví lidu (jak ostatních voličů, tak členů okrskových volebních komisí) a na druhé straně k zachování volebního práva voličů v karanténě.

5. Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie a judikaturou soudních orgánů Evropské unie

Formy hlasování, záležitosti organizace voleb a jednotlivé úkony v průběhu volebního procesu, jichž se návrh zákona týká, nejsou právem EU regulovány a jsou ponechány na vnitrostátní právní úpravě jednotlivých členských států EU.

Předpisy Evropské unie navíc zakotvují volební právo občanů Unie jenom ve volbách do zastupitelstev obcí a Evropského parlamentu.

Návrh zákona je proto s právem Evropské unie slučitelný.

6. Zhodnocení souladu navrhované úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Navrhovaná právní úprava je rovněž v souladu s mezinárodními úmluvami, s čl. 21 Všeobecné deklarace lidských práv, Mezinárodním paktem o občanských a politických právech (vyhlášený pod č. 120/1976 Sb.), čl. II Úmluvy o politických právech žen (vyhlášená pod č. 46/1955 Sb.), čl. 7 Úmluvy o odstranění všech forem diskriminace žen (vyhlášená pod č. 62/1987 Sb.), s čl. 3 Dodatkového protokolu k Úmluvě o ochraně lidských práv a svobod (sdělení federálního Ministerstva zahraničních věcí č. 209/1992 Sb.), s čl. 3 Evropské charty místní samosprávy (vyhlášená pod č. 181/1999 Sb.).

Účelem zákona je rozšířit volební právo a zrušit současnou překážku volebního práva spočívající v omezení svobody z důvodu nařízení karantény či izolace v souvislosti s covid-19.

7. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

7.1 Dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty

Výdaje orgánů státní správy, krajských úřadů, obecních úřadů a okrskových volebních komisí spojené s volbami se vždy hradí ze státního rozpočtu, z rozpočtové kapitoly Všeobecná pokladní správa. Obce i kraje dostávají na tyto výdaje účelovou dotaci od Ministerstva financí, kterou musí vyúčtovat. Nevyužité finanční prostředky se vrací zpět do státního rozpočtu.

Návrh zákona počítá se vznikem komise pro hlasování a sčítací komise.

Komise pro sčítání bude jedna v každém kraji a bude minimálně tříčlenná, nejvýše sedmičlenná. Při navrhované odměně 15000 Kč za sčítání hlasů v obou kolech voleb do Senátu Parlamentu České republiky je třeba započítat i výdaj na odvody „zaměstnavatele“. Vzhledem k tomu, že činnost sčítací komise připadá na sobotu, není nutné plošně počítat i s náhradou ušlého výdělku. Celkové náklady na odměny členů sčítacích komisí se předpokládají ve výši do 2 mil. Kč.

Komise pro hlasování bude minimálně jedna v každém okrese, pro dopad na státní rozpočet se počítá se vznikem 80 komisí pro hlasování dne 30. září a 60 komisí pro hlasování dne 7. října ve druhém kole voleb do 1/3 Senátu parlamentu České republiky. Za každý den hlasování náleží zapisovateli odměna 5000 Kč. Po započtení částek na odvody „zaměstnavatele“ a odhadované náhrady mzdy, platu, služebního příjmu nebo odměny ve výši průměrného výdělku od uvolňujícího zaměstnavatele, nebo náhrady ušlého výdělku pro OSVČ budou náklady související s nároky zapisovatelů komisí pro hlasování čítat přibližně 4 mil. Kč.

Kraje také budou zajišťovat dopravní prostředky a hradit tak náklady na dopravu komisí pro hlasování, pronájem volebních stanovišť, pořízení volebních uren, pronájem výpočetní techniky, psací potřeby, školení, ochranné pomůcky pro členy sčítací komise, personální náklady na přijímání telefonických požadavků na přenosné volební schránky a sestavení seznamu oprávněných voličů apod. Předpokládají se výdaje v celkové výši 3,6 mil. Kč.

Dopad do státního rozpočtu je třeba navýšit také o částku 400 tis. Kč za úřední obálky, sady hlasovacích lístků a přeplepy volebních uren. Jedná se o volební materiál, který budou krajské úřady rozdělovat jednotlivým komisím pro hlasování. Dopředu nelze předjímat, ve které obci bude kolik osob v karanténě a od této obce pak převzít úřední obálky a využít je komisí pro hlasování. Každá komise tak od začátku bude potřebovat určitý počet vlastního volebního materiálu.

Armáda České republiky, vyčíslila náklady na nasazení příslušníků Armády České republiky ve výši 25 mil. Kč na mandatorní a operační provozní výdaje a prostředky pro mimořádné odměny pro nasazené příslušníky. Armáda České republiky hradí vybavení volebního stanoviště (stany a jejich vybavení) a každá komise pro hlasování bude složena kromě zapisovatele také ze tří příslušníků Armády České republiky.

Ochranné a hygienické prostředky pro všechny členy komise pro hlasování, tedy i pro příslušníky Armády České republiky však poskytne Ministerstvo vnitra ze svých zdrojů.

Dle dohody parlamentních politických stran při jednání o dopadech koronaviru na volební procesy by mělo zákonem dojít také k navýšení odměn pro všechny členy běžných okrskových volebních komisí o částku 500 Kč.

Odměny členů **okrskových volebních komisí** by poté vypadaly takto:

Řadový člen: základ = 1800 Kč + **500 Kč**; za souběh voleb 400 Kč; za druhé kolo 700 Kč; **tedy celkem 2300 Kč, probíhají-li pouze krajské volby/3400 Kč při souběhu se senátními volbami vč. druhého kola;**

Místopředseda a zapisovatel: základ = 2100 Kč + **500 Kč**; za souběh voleb 400 Kč; za druhé kolo 1000 Kč; **tedy celkem 2600 Kč, probíhají-li pouze krajské volby/4000 Kč při souběhu se senátními volbami vč. druhého kola;**

Předseda: základ = 2200 Kč + **500 Kč**; za souběh voleb 400 Kč; za druhé kolo 1000 Kč; **tedy celkem 2700 Kč, probíhají-li pouze krajské volby/4100 Kč při souběhu se senátními volbami vč. druhého kola.**

Pokud by každá z 13996 komisí měla 8 členů, dojde k navýšení výdajů na odměny členů okrskových volebních komisí o 56 mil. Kč.

Pro ilustraci lze doplnit, že v případě, kdy by došlo o navýšení pouze o 200 Kč, dopad na státní rozpočet by čílal 22,5 mil. Kč.

U některých členů pak odměna po navýšení o 500 Kč nově přesáhne hranici 3000 Kč a bylo by nutno připočíst i náklady obcí coby „zaměstnavatelů“ na odvody sociálního pojištění, v případech, kdy by člen komise nevykonával činnost ve dvou kalendářních měsících (činnost komise začíná však již v měsíci září a končí v průběhu října), resp. kdy nelze odměnu rozpočítat na dva kalendářní měsíce tak, aby v každém nepřesahovala 3000 Kč. Přes 3000 Kč přesáhne souhrnná odměna u členů komisí, kde budou probíhat v souběhu volby krajské a senátní. Počítáme-li, že v každém senátním obvodu proběhne i druhé kolo, týká se přesažení hranice 3000 Kč i řadových členů komisí. Takových komisí bude v České republice 5126.

Celkové dopady do státního rozpočtu do kapitoly Všeobecná pokladní správa se tak předpokládají ve výši 91 mil. Kč. Z toho:

- **10 mil. Kč z titulu samotného zajištění zvláštních způsobů hlasování pro krajské úřady a volební materiál,**
- **25 mil. Kč z titulu samotného zajištění zvláštních způsobů hlasování Armádou České republiky,**
- **56 mil. Kč z titulu plošného navýšení odměn (nepočítaje v to případy, kdy bude „zaměstnavatel“, tedy obec odvádět ještě odvod na sociální pojištění hrazený rovněž z dotace na volby).**

7.2 Dopady na podnikatelské prostředí České republiky

Navrhované řešení nemá dopad na podnikatelské prostředí České republiky.

7.3 Sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny

Navrhované řešení nemá sociální dopady. Jedná se o jednorázové opatření spojené s volbami do zastupitelstev krajů a volbami do 1/3 Senátu Parlamentu České republiky v říjnu roku 2020. Navrhuje se několik způsobů, které umožní voličům, kteří by jinak nemohli volit z důvodu karantény nebo izolace v souvislosti s onemocněním covid-19, jak své volební právo mohou realizovat.

7.4 Dopady na životní prostředí

Navrhované řešení nemá dopady na životní prostředí. Jedná se o jednorázové opatření spojené s volbami do zastupitelstev krajů a volbami do 1/3 Senátu Parlamentu České republiky v říjnu roku 2020.

8. Výjimka z povinnosti provést hodnocení dopadů regulace (RIA)

S ohledem na akutnost změny právní úpravy udělila ministryně spravedlnosti a předsedkyně Legislativní rady vlády výjimku z provedení hodnocení dopadů regulace (dopisem č. j. 26645/2020-UVCR).

9. Posouzení vlivu na ochranu osobních údajů (DPIA)

Posouzení vlivu navrhované právní úpravy na ochranu osobních údajů je zpracováno v souladu s čl. 35 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů), a s využitím návodu vydaného Úřadem pro ochranu osobních údajů.

V souladu s čl. 35 odst. 7 obecného nařízení obsahuje posouzení následující:

- a) systematický popis zamýšlených operací zpracování a účely zpracování, případně včetně oprávněných zájmů správce (9.1);
- b) posouzení nezbytnosti a přiměřenosti operací zpracování z hlediska účelů (9.2);
- c) posouzení rizik pro práva a svobody subjektů údajů (9.3); a
- d) plánovaná opatření k řešení těchto rizik, včetně záruk, bezpečnostních opatření a mechanismů k zajištění ochrany osobních údajů a k doložení souladu s tímto nařízením, s přihlédnutím k právům a oprávněným zájmům subjektů údajů a dalších dotčených osob (9.3).

9.1 Systematický popis zamýšlených operací zpracování a účely zpracování a posouzení nezbytnosti a přiměřenosti operací zpracování z hlediska účelů

Evidence osob v karanténě či izolaci

K identifikaci osob, které mohou využít alternativní formy hlasování, je nezbytné konkrétně identifikovat osoby, na které se zákonná úprava vztahuje, a zajistit tak výkon jejich volebního práva.

Jde výlučně o osoby, kterým

- individuálně nařídila karanténu nebo izolaci krajská hygienická stanice rozhodnutím,
- individuálně nařídil karanténu nebo izolaci praktický lékař formou e-neschopenky,
- individuálně nařídil karanténu praktický lékař a vydal jim o tom speciální potvrzení,
- a dále osoby pobývající v zařízení, které bylo rozhodnutím krajské hygienické stanice uzavřeno.

Zdrojem informací budou krajské hygienické stanice, Česká správa sociálního zabezpečení, poskytovatelé zdravotních služeb a samotní voliči.

- Seznam voličů pro drive-in hlasování budou sestavovat komise pro hlasování, a to pouze pro voliče s trvalým pobytem v jejich okresu.
- Seznam voličů v pobytových zařízeních sestavuje krajský úřad z údajů poskytnutých samotným pobytovým zařízením a následně je poskytuje komisím pro hlasování.
- Seznam voličů pro hlasování do zvláštní přenosné volební schránky sestavuje krajský úřad na základě žádostí voličů a poskytuje je komisím pro hlasování.

Komise pro hlasování a krajské úřady budou disponovat seznamy osob s trvalým pobytem na území celé České republiky, neboť na vstupu nelze třídit voliče v databázích, které vznikají na úrovni krajských hygienických stanic, jež rozhodují o karanténě osob i z jiných krajů, než pro které je stanice příslušná.

Rozsah údajů odpovídá údajům v seznamu voličů nezbytným pro výkon volebního práva, tj. jméno a příjmení, datum narození, adresa místa trvalého pobytu, druh voleb, v nichž může volič hlasovat. V případě hlasování do přenosné volební schránky a z důvodu operativnosti i telefonní číslo voliče.

Evidence voličů, kteří již odhlasovali

Účelem zpracování je zajištění rovnosti volebního práva a zabránění dvojímu hlasování. Volební orgány (komise pro hlasování - krajské úřady – obecní úřady – okrskové volební komise) si proto musí předávat informace o voličích, kteří již hlasovali.

Rozsah údajů odpovídá údajům nezbytným pro jednoznačnou identifikaci voliče.

Evidenci tvoří komise pro hlasování na základě vydaných úředních obálek voličům, kteří jsou v seznamu voličů pro zvláštní způsoby hlasování a kteří se k volbám dostavili.

9.2 Posouzení rizik pro práva a svobody subjektů údajů a plánovaná opatření k řešení těchto rizik, včetně záruk, bezpečnostních opatření a mechanismů k zajištění ochrany osobních údajů

Rizika pro práva a svobody subjektů údajů mohou plynout z několika typů porušení zabezpečení osobních údajů

- porušení důvěrnosti,
- porušení dostupnosti,
- porušení integrity.

9.2.1 Důvěrnost

Dopady na subjekt údajů jsou střední intenzity. V případě voličů jsou sice zpracovávány v seznamu voličů identifikační údaje, které jsou vedeny již v současné době, zároveň však bude na úrovni okrskové volební komise zaznamenán údaj, že volič hlasoval podle předkládaného zákona, a tedy je v karanténě nebo izolaci. Nejde sice v právním slova smyslu o citlivý údaj, neboť nevypovídá přímo o zdravotním stavu voliče, dopad do práv a svobod voliče v případě narušení důvěrnosti však je vzhledem k faktické citlivosti údaje nezanedbatelný.

Návrh zákona proto výslovně upravuje mlčenlivost členů volebních orgánů.

Návrh zákona zároveň neumožňuje přístup samotných okrskových volebních komisí nebo obecních úřadů k databázím o osobách v karanténě nebo izolaci. Obecní úřad nebo okrsková volební komise se dozví o případné karanténě nebo izolaci voliče (bez rozlišení, o který institut se jedná) pouze v případě voličů, kteří využili zvláštního způsobu hlasování. Do určité míry je tedy v dispozici voliče, zda údaj o svém faktickém stavu zpřístupní osobám na úrovni své domovské obce tím, že bude hlasovat podle předkládaného zákona.

9.2.2 Dostupnost

Pravděpodobnost, že bude narušena dostupnost údajů, je nízká díky nastavenému mechanismu sestavování speciálních seznamů voličů a díky zabezpečenému předávání údajů mezi volebními orgány.

9.2.3 Integrita

Správnost údajů bude pramenit z více zdrojů, tj. ze seznamu voličů v karanténě od krajských hygienických stanic nebo poskytovatelů zdravotních služeb a rovněž od samotných voličů.

10. Zhodnocení korupčních rizik

Navrhovaný zákon není spojen s korupčními riziky.

Mechanismy tvorby seznamu voličů a evidence osob v karanténě či izolaci jsou nastaveny tak, aby bylo předcházeno jejich zneužití.

11. Zhodnocení dopadů na bezpečnost a obranu státu

Zákon je předkládán v zájmu zajištění bezpečnosti České republiky. Doplňkové formy hlasování pro osoby nacházející se v karanténě či izolaci představují opatření, která mají zabránit šíření covid-19. Voličům se na jedné straně zachovává volební právo, na druhé straně je ovšem jeho výkon zajištěn přísnými bezpečnostními a zdravotními opatřeními.

Návrh zákona nemá dopady na obranu státu.

12. Způsob projednání návrhu zákona

S ohledem na mimořádnost situace, nutnost rychlého řešení (aby navrhována opatření mohla být aplikována pro krajské a senátní volby konané ve dnech 2. a 3. října 2020) a skutečnost, že jsou zásadním způsobem ohrožena základní práva a svobody občanů, v tomto případě

aktivní volební právo významného počtu voličů, se současně s předložením návrhu zákona navrhuje, aby předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky pro projednání návrhu zákona vyhlásil stav legislativní nouze a aby obě komory Parlamentu České republiky návrh zákona projednaly ve zkráceném jednání.

ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K § 1 – Předmět úpravy

Ustanovení, které vymezuje předmět úpravy zákona, stanovuje, že zákon dopadá pouze na volby do zastupitelstev krajů a volby do jedné třetiny Senátu, které se budou konat ve dnech 2. a 3. října 2020 a druhé kolo voleb do Senátu ve dnech 9. a 10. října 2020 (volby vyhlášené rozhodnutím prezidenta republiky č. 169/2020 Sb.) a také na referenda (místní i krajská), která se budou konat v souběhu s těmito volbami.

Zákon upravuje zvláštní způsoby hlasování pro voliče, kteří mají podle zákona o ochraně veřejného zdraví omezenou osobní svobodu (karanténa nebo izolace) z důvodu ochrany veřejného zdraví před onemocněním covid-19 a na které by jinak podle příslušných volebních zákonů dopadala překážka výkonu volebního práva z důvodu ochrany zdraví lidu.

V návaznosti na zavedení zvláštních způsobů hlasování určených pro zmíněné voliče je třeba upravit i specifika organizace voleb a zjišťování výsledků hlasování. V ostatních případech se subsidiárně použijí příslušné volební zákony, případně i příslušný zákon o referendu.

Ačkoli se tedy například výslovně neupravuje, že do sčítacích komisí při krajských úřadech budou volební strany delegovat své zástupce, jejich přítomnost při sčítání bude možná tak, že si podle příslušných volebních zákonů požádají Státní volební komisi o povolení přítomnosti při sčítání hlasů. Na základě tohoto povolení budou moci dohlížet na korektnost sčítání hlasů odevzdaných v některém ze zvláštních způsobů hlasování.

K § 2 – Vymezení pojmů

V rámci obecných ustanovení se vymezují základní pojmy, se kterými zákon dále pracuje.

Stanovuje se, že mezi zvláštní způsoby hlasování náleží: 1. hlasování u volebního stanoviště (tzv. drive-in), 2. hlasování při pobytovém zařízení a 3. hlasování do zvláštní přenosné volební schránky. Tyto způsoby hlasování může využít pouze oprávněný volič, tj. ten, kdo kromě podmínek aktivního volebního práva pro volby do zastupitelstev krajů a volby do Senátu je evidován jako osoba v karanténě nebo izolaci z důvodu ochrany veřejného zdraví před onemocněním covid-19, nebo se nachází v uzavřeném pobytovém zařízení.

Pobytovým zařízením jsou nejen pobytová zařízení sociálních služeb, ale i zdravotnická lůžková zařízení (např. LDN) a výchovné ústavy, v nichž jsou sice zpravidla umístěny osoby mladší 18 let, ale mohou se mezi nimi vyskytovat i voliči.

Vymezuje se, co se pro účely tohoto zákona rozumí karanténou nebo izolací, uzavřením pobytového zařízení, volebním stanovištěm, hlasovací a sčítací komisí; obě komise jsou volebním orgánem. Vymezuje se první den voleb, a to i pro případné druhé kolo voleb

do Senátu; z toho plyne, že stejné postupy podle tohoto zákona se budou aplikovat i na druhé kolo voleb do Senátu.

K § 3 – Právo volit

Překážka práva volit spočívající v omezení osobní svobody z důvodu ochrany zdraví lidu, kterou upravuje zákon o volbách do zastupitelstev krajů a zákon o volbách do Parlamentu, se neuplatní na oprávněné voliče podle tohoto zákona /viz vymezení pojmů v § 2 písm. f)/, avšak pouze za předpokladu, že oprávněný volič využije některý ze zvláštních způsobů hlasování. Zvláštní způsoby hlasování jsou organizačně nastaveny tak, aby v nejvyšší možné míře minimalizovaly riziko šíření nemoci covid-19.

K § 4 – Evidence osob v karanténě a izolaci

Podmínkou hlasování u volebního stanoviště nebo do zvláštní přenosné volební schránky je, aby volič byl osobou evidovanou v karanténě nebo izolaci. Podmínku ověřuje komise pro hlasování, které tuto informaci předá krajský úřad. Krajský úřad ji získá od Ministerstva zdravotnictví.

Zdrojem informací o nařízené karanténě nebo izolaci je také evidence ČSSZ, která eviduje osoby, kterým byla z těchto důvodů vydána e-neschopenka. Pro co nejkomplexnější přehled o osobách, u kterých je evidována karanténa nebo izolace z důvodu ochrany před onemocněním covid-19, bude krajským úřadům a následně komisím pro hlasování předávána i tato evidence. To platí i pro druhé kolo voleb do Senátu.

V obou případech se jedná o evidence, které krajské hygienické stanice a ČSSZ vedou při své činnosti v souladu s odvětvovými předpisy. Zákon výslovně upraví předání obsahu těchto evidencí pro účely výkonu svých agend a stanovuje výčet údajů, které se předávají, jsou nezbytné pro realizaci hlasování a jsou v dosavadních evidencích již vedeny.

Zákon upravuje načasování předání shora uvedených seznamů do 16:00 dne přede dnem, kdy probíhá hlasování některým ze zvláštních způsobů. Pro drive-in obdrží krajský úřad tyto seznamy do 16:00 v úterý volebního týdne; pro hlasování do zvláštní přenosné volební schránky do 16:00 ve čtvrtek volebního týdne. To platí i pro druhé kolo voleb do Senátu.

Volič může být oprávněným voličem, i když není podchycen v žádné ze shora uvedených evidencí. Aby mohl využít hlasování u volebního stanoviště nebo do zvláštní přenosné volební schránky, musí v takovém případě sám prokázat nařízení karantény nebo izolace, a to potvrzením od poskytovatele zdravotních služeb nebo rozhodnutím krajské hygienické stanice. Potvrzením od poskytovatele zdravotních služeb může být buď tzv. průkaz pojištěnce, který je součástí vystavené e-neschopenky, anebo jiné neformální potvrzení lékaře, které dokládá nařízení karantény nebo izolace z důvodu covid-19.

Pro hlasování při pobytovém zařízení postačuje, že je volič osobou, které jsou v uzavřeném pobytovém zařízení poskytovány pobytové služby.

K § 5 - Komise pro hlasování

Komise pro hlasování, které budou obsluhovat oprávněné voliče při zvláštních způsobech hlasování, zřizuje každý krajský úřad. Minimálně musí být zřízeno tolik komisí pro hlasování, kolik je v kraji okresů. V Praze, kde se budou ve volebních obvodech se sídlem v Praze 1, 5

a 9 konat volby do Senátu, zřídí Magistrát hlavního města Prahy alespoň tolik komisí pro hlasování, kolik zřizuje volebních stanovišť pro drive-in, tj. dvě. Není však vyloučeno, aby následně krajský úřad operativně po dohodě s Armádou ČR ustavil i další komise pro hlasování, bude-li to např. pro zabezpečení hlasování při pobytových zařízeních nebo do zvláštní přenosné volební schránky žádoucí.

Komise pro hlasování budou čtyřčlenné. Pouze zapisovatele jmenuje ředitel krajského úřadu, ostatní budou vojáci Armády ČR. Hlavní rolí zapisovatele bude dohlížet na dodržování volebních zákonů a z nich plynoucích zásad hlasování a řádné vedení volební dokumentace; k tomu bude proškolen. Zapisovatel bude plnit také úkoly, které volební zákony svěřují předsedovi okrskové volební komise, pokud při zvláštních způsobech hlasování připadají v úvahu. Bude tedy odpovídat za pořádek při hlasování a jeho pokyny k zachování pořádku a řádného průběhu hlasování budou pro všechny přítomné závazné. Vojáci budou určeni zejména k zajištění bezprostředního kontaktu s voličem v průběhu hlasování.

Materiální a logistické zajištění zvláštních způsobů hlasování bude rozděleno mezi krajský úřad (doprava, resp. dopravní prostředek pro zajištění činnosti komise pro hlasování, volební urny, hlasovací lístky, úřední obálky, seznam osob v karanténě nebo izolaci nařízené krajskou hygienickou stanicí, seznam od ČSSZ, psací potřeby, formulář pro vedení evidence oprávněných voličů, notebook pro práci s elektronickými seznamy a vytváření evidence oprávněných voličů) a Armádu ČR (vybudování a ostatní vybavení volebního stanoviště). Ochranné a hygienické prostředky pro všechny členy komise pro hlasování, tj. i pro vojáky, poskytne Ministerstvo vnitra ze svých zásob.

Zákon sice výslovně nestanovuje podmínky pro zapisovatele komise pro hlasování, avšak obdobně jako u členů okrskové volební komise podle příslušných volebních zákonů by se mělo jednat o osobu, která je státním občanem ČR, dosáhla věku nejméně 18 let, není u ní překážka výkonu volebního práva a není kandidátem pro volby do zastupitelstev kraje nebo do Senátu za území, na kterém má komise pro hlasování působit. Podmínkou členství není zkouška odborné způsobilosti na úseku voleb.

K § 6 – Sčítací komise

Pro každý kraj se zřizuje jedna sčítací komise, která sčítá hlasy od všech oprávněných voličů, kteří v rámci kraje využili některý ze zvláštních způsobů hlasování.

Jmenování všech třech členů sčítací komise, včetně zapisovatele a zajištění podmínek pro její činnost (prostory, jejich vybavení, administrativní pomůcky, ochranné a hygienické prostředky) zajišťuje krajský úřad. Školení členů sčítacích komisí bude zaměřené na zjišťování výsledků voleb a bude proto třeba ho připravit ve spolupráci s Českým statistickým úřadem a zohlednit specifické postupy a rozdíly od činnosti běžných okrskových volebních komisí.

Bude-li to vyžadovat náročnost sčítání hlasů v daném kraji, např. s ohledem na velký počet oprávněných voličů, kteří využili některý ze zvláštních způsobů hlasování, bude možné do sčítací komise jmenovat nevyše další 4 členy. Dojmenování bude možné učinit podle situace ad hoc. Pro tento případ by měl mít krajský úřad připraveny v záloze osoby, které budou připraveny stát se členy sčítací komise.

Zapisovatel bude plnit i úkoly, které z volebních zákonů vyplývají pro předsedu okrskové volební komise.

Zákon sice výslovně nestanovuje podmínky členství ve sčítací komisi, avšak obdobně jako u členů okrskové volební komise podle příslušných volebních zákonů by se mělo jednat o osobu, která je státním občanem ČR, dosáhla věku nejméně 18 let, není u ní překážka výkonu volebního práva a není kandidátem pro volby do zastupitelstev kraje nebo do Senátu na území, za které komise sčítá hlasy. Podmínkou členství není zkouška odborné způsobilosti na úseku voleb.

K § 7 – Obecné podmínky pro umožnění zvláštního způsobu hlasování

Zvláštní způsoby hlasování upravené tímto zákonem může využít pouze oprávněný volič, který je definován v rámci vymezení pojmů v § 2 písm. f). Splnění těchto podmínek ověřuje před samotným aktem hlasování komise pro hlasování.

Volič prokazuje svoji totožnost pouze platným občanským průkazem. Toto omezení vyplývá z toho, že cestovní doklad neobsahuje údaj o trvalém pobytu. Jelikož komise pro hlasování, na rozdíl od okrskové volební komise nedisponuje výpisem ze seznamu voličů, je třeba, aby ověřila i splnění podmínek aktivního volebního práva, tj. věk voliče a adresu místa trvalého pobytu. V případě hlasování při pobytovém zařízení a hlasování do zvláštní přenosné volební schránky jsou tyto údaje o voliči uvedeny v seznamu oprávněných voličů, který komise pro hlasování obdrží od krajského úřadu (množina oprávněných voličů, kteří je totiž předem známa). Při hlasování u volebního stanoviště si komise pro hlasování tuto evidenci vytváří sama (množina oprávněných voličů, kteří využijí tento zvláštní způsob hlasování, předem známa není).

Nejde-li o oprávněného voliče v pobytovém zařízení, musí být evidován jako osoba v karanténě nebo izolaci. To komise pro hlasování ověří ze seznamu osob, kterým byla nařízena karanténa nebo izolace krajskou hygienickou stanicí, anebo ze seznamu od ČSSZ, případně to prokáže volič sám dokladem od poskytovatele zdravotních služeb nebo nařízením vydaným krajskou hygienickou stanicí.

Komise pro hlasování umožní hlasovat pouze oprávněnému voliči, který prokázal svoji totožnost a splnil další podmínky stanovené zákonem pro konkrétní zvláštní způsob hlasování, které jsou popsány v následujících jednotlivých částech tohoto zákona.

Volič, kterému byl pro volby do zastupitelstva kraje nebo pro volby do Senátu vydán voličský průkaz, je povinen ho odevzdat komisi pro hlasování. Bude se jednat zpravidla o voliče, kteří si požádali o voličský průkaz dříve, než jim byla nařízena karanténa nebo izolace. Voličský průkaz pro oprávněné voliče využívající některý ze zvláštních způsobů hlasování totiž prakticky ztrácí význam. Hlasování při pobytovém zařízení a hlasování do zvláštní přenosné volební schránky se umožňuje všem oprávněným voličům, kteří mají trvalý pobyt v kraji, resp. v senátním volebním obvodu, na jehož území se nacházejí. Komise pro hlasování se však pohybuje pouze v rámci kraje, pro který byla zřízena. Voličský průkaz při těchto způsobech hlasování tudíž voliči nepotřebují, neboť ze zákona jsou oprávněni hlasovat na území celého příslušného kraje, resp. příslušného volebního obvodu. Při hlasování u volebního stanoviště, je možnost odhlasovat na daném stanovišti omezena pouze na oprávněné voliče s trvalým pobytem v rámci okresu, pro který bylo volební stanoviště

zřízeno; u jiného volebního stanoviště nebude voliči hlasování umožněno, a to ani na voličský průkaz.

K § 8 – Podmínky hlasování u volebního stanoviště

Kromě obecných podmínek pro umožnění zvláštního způsobu hlasování, které vyplývají z § 2 písm. f) a z § 7, se zde definuje podmínka místní příslušnosti pro tento zvláštní způsob hlasování. Hlasovat u volebního stanoviště může pouze oprávněný volič, který má trvalý pobyt na území okresu, pro který bylo příslušné stanoviště zřízeno.

V případě hlavního města Prahy, kde se budou tato stanoviště zřizovat jen pro účely senátních voleb, bude muset mít oprávněný volič trvalý pobyt na území senátního volebního obvodu, pro který bylo stanoviště zřízeno. Bude-li zřízeno jedno stanoviště společně např. pro dva senátní volební obvody, budou tam moci odhlasovat oprávnění voliči s trvalým pobytem v některém z těchto dvou senátních volebních obvodů.

Hlasování oprávněného voliče u volebního stanoviště není považováno za porušení karantény nebo izolace. Tím, že tento zákon výslovně přiznává oprávněným voličům právo dostavit se k hlasování na drive-in, modifikuje tím standardní podmínky karantény a izolace.

K § 9 – Zřízení volebního stanoviště

Volební stanoviště (stánek pro hlasování drive-in) zřizuje krajský úřad, případně Magistrát hlavního města Prahy.

Tak jako krajský úřad ustavuje komisi pro hlasování pro každý okres v rámci kraje, zřídí pro každý okres jedno volební stanoviště. Je na rozhodnutí krajského úřadu po projednání s Armádou ČR (např. s příslušným Krajským vojenským velitelstvím), Policí ČR a dotčenou obcí, ve kterém městě či obci bude volební stanoviště zřízeno. Podmínkou je, aby se volební stanoviště nacházelo na místě, které umožňuje plynulý příjezd a odjezd motorových vozidel.

V Praze, kde se budou konat pouze volby do Senátu (Praha1, 5 a 9), zřídí magistrát dvě volební stanoviště. Je tedy možné, aby jedno volební stanoviště sloužilo pro hlasování do více senátních obvodů.

Vybavení volebního stanoviště, s výjimkou volební dokumentace a výpočetní techniky, kterou zajišťuje krajský úřad, zajistí Armáda ČR. Konkrétní podobu volebního stanoviště zákon nestanovuje; jde o to, aby poskytoval zázemí pro činnost komise pro hlasování a obsluhu přijíždějících voličů.

Informaci o umístění volebního stanoviště zveřejní krajský úřad na internetu nejpozději 15 dnů před prvním dnem voleb a současně ji sdělí Ministerstvu vnitra. Pro případné druhé kolo voleb do Senátu tak učiní nejpozději 4 dny před prvním dnem voleb, tj. do pondělí volebního týdne s tím, že volební stanoviště se bude zřizovat jen pro území okresu, ve kterém se bude druhé kolo senátních voleb konat. V případě, že se druhé kolo voleb do Senátu na území hlavního města Prahy nebude konat ve všech volebních obvodech, může Magistrát hlavního města Prahy počet volebních stanovišť rovněž snížit, tj. ze dvou na jedno.

K § 10 – Způsob hlasování u volebního stanoviště

Ustanovení popisuje, kdy a jak probíhá tzv. drive-in hlasování u volebního stanoviště.

Tímto způsobem bude možné hlasovat ve středu v týdnu, ve kterém se konají volby, v době od 7:00 do 15:00. Jde tak fakticky o formu hlasování v předstihu. Tento předstih je potřebný proto, aby se stihl předat obecním úřadům přehled voličů, kteří již odhlasovali tímto způsobem, a nemůže jim být umožněno hlasování ještě ve volební místnosti.

Volič je povinen prokázat svoji totožnost platným občanským průkazem. Komise pro hlasování ověří, zda volič dodržel podmínky místní příslušnosti pro hlasování u volebního stanoviště a zda se jedná o oprávněného voliče. Komise pro hlasování bude muset mít k dispozici seznam obcí v okrese a jejich příslušnost k senátním obvodům; tyto seznamy připraví a zveřejní Ministerstvo vnitra. Po učinění záznamu do evidence oprávněných voličů vydá komise pro hlasování oprávněnému voliči úřední obálku. Bude-li volič souběžně hlasovat v senátních volbách, vydá mu úřední obálku pro každý druh voleb; tyto jsou barevně odlišeny stejně jako při hlasování ve volební místnosti. Úřední obálky vydávané komisí pro hlasování při zvláštních způsobech hlasování budou opatřeny úředním razítkem krajského úřadu. V případě úřední obálky pro senátní volby bude tato opatřena též číslem senátního obvodu, do kterého oprávněný volič náleží. Nelze totiž vyloučit, že v rámci jednoho volebního stanoviště (pro jeden okres) se sejdou voliči z různých senátních obvodů, neboť jednotlivé části okresů jsou mnohdy součástí odlišných volebních obvodů. To je také příčinou toho, proč někteří oprávnění voliči přijíždějící k volebnímu stanovišti budou moci hlasovat i v senátních volbách a jiní nikoli (mají-li trvalý pobyt v té části okresu, kde se volby v roce 2020 nekonají).

Hlasování u volebního stanoviště je určeno výlučně pro hlasování z motorového vozidla. Je možné, aby ho řídila jiná osoba, než která hlasuje, případně aby hlasovalo více osob z jednoho vozidla. Cesta motorovým vozidlem v rozsahu nezbytném k naplnění práva volit prostřednictvím hlasování u volebního stanoviště není porušením karantény nebo izolace. Oprávněný volič se však musí řídit pokyny komise pro hlasování a vojáků dohlížejících na provoz u volebního stanoviště. Hlasování by mělo být organizováno tak, aby oprávněnému voliči hlasujícímu z motorového vozidla byla umožněna tajnost hlasování.

K § 11 – Evidence oprávněných voličů

Vzhledem k tomu, že evidenci oprávněných voličů hlasujících u volebního stanoviště nelze předem sestavit (neví se, který oprávněný volič se k hlasování formou drive-in dostaví), sestavuje evidenci oprávněných voličů až sama komise pro hlasování.

Ustanovení upravuje, které údaje o voliči se do evidence zapisují. Údaje z této evidence jsou pak prostřednictvím krajských úřadů předány obecním úřadům podle místa trvalého pobytu voliče. Obecní úřad si skutečnost, že oprávněný volič již odhlasoval u volebního stanoviště, vyznačí do výpisu ze stálého seznamu voličů formou poznámky.

Pokud přijede k volebnímu stanovišti osoba, která není oprávněným voličem, případně nerespektovala místní příslušnost volebního stanoviště, nebude jí hlasování umožněno. Údaje o této osobě zaznamená komise pro hlasování do samostatného seznamu. I tento seznam následně předá krajskému úřadu a bude tak součástí volební dokumentace.

K § 12 – Podmínky hlasování při pobytovém zařízení

Ustanovení vymezuje, kdo může využít tohoto zvláštního způsobu hlasování. Musí se jednat o oprávněného voliče /viz § 2 písm. f)/, který využívá pobytových služeb uzavřeného

pobytového zařízení a navíc splňuje podmínku trvalého pobytu na území kraje nebo na území senátního volebního obvodu, v němž se nachází i pobytové zařízení. Není tedy nezbytně nutné, aby oprávněný volič měl trvalý pobyt přímo v pobytovém zařízení. Pokud má trvalý pobyt ve stejném kraji, jako se nachází pobytové zařízení, může hlasovat ve volbách do zastupitelstva kraje. Pokud má trvalý pobyt ve stejném volebním obvodu, ve kterém se nachází pobytové zařízení, a jde o volební obvod, ve kterém se konají v roce 2020 volby, může hlasovat ve volbách do Senátu. Jelikož některé senátní volební obvody přesahují hranice krajů, může se stát, že klient pobytového zařízení bude trvalým pobytem spadat do senátního obvodu, ale ne již do příslušného kraje. V takovém případě mu bude umožněno pouze hlasování ve volbách do Senátu, ale ve volbách do zastupitelstva kraje nikoli.

K § 13 – Sestavení seznamu oprávněných voličů v pobytovém zařízení

Okruh pobytových zařízení, při nichž bude možné v kraji hlasovat podle tohoto zákona, odpovídá okruhu zařízení, která ve stanovené lhůtě (do 12:00 prvního dne voleb) nahlásila krajská hygienická stanice krajskému úřadu jako uzavřená /viz vymezení pojmů v § 2 písm. c)/. To platí i pro druhé kolo voleb do Senátu.

Od uzavřeného pobytového zařízení si krajský úřad vyžádá seznam jeho klientů, kterým jsou poskytovány pobytové služby. Na základě tohoto seznamu vyhotoví krajský úřad pro komisi pro hlasování evidenci oprávněných voličů. Ze seznamu od pobytového zařízení nezařadí do evidence pro komisi osoby, které nejsou oprávněnými voliči buď z důvodu místa trvalého pobytu (mimo kraj či senátní obvod), anebo z důvodu věku (k prvnímu dni voleb nedosáhnou věku 18 let). U voličů, kteří pobývají v uzavřeném pobytovém zařízení, se nevyžaduje, aby byly evidovány jako osoby v karanténě nebo izolaci.

K § 14 – Způsob hlasování při pobytovém zařízení

Hlasování při uzavřeném pobytovém zařízení probíhá během dvou dnů - ve čtvrtek a v pátek volebního týdne. Konkrétní místo a čas projedná komise pro hlasování s vedením pobytového zařízení. Hlasování by mělo proběhnout v dohodnutém čase ve čtvrtek mezi 7. a 22. hodinou a v pátek mezi 7. a 18. hodinou. Není však vyloučeno, aby krajský úřad toto rozmezí prodloužil; o tom pak musí informovat Ministerstvo vnitra a Český statistický úřad. O prodloužení rozhodne ředitel krajského úřadu. Nepůjde však o správní rozhodnutí, ale o faktický úkon.

Místo pro hlasování v pobytovém zařízení má charakter improvizované volební místnosti. Nejedná se však o zvláštní volební okrsek, a tedy ani o volební místnost jako takovou, která by musela být vybavena v souladu s příslušným volebním zákonem.

Komise pro hlasování má od krajského úřadu k dispozici seznam oprávněných voličů z pobytového zařízení. Oprávnění voliči před hlasováním na místě prokáží svoji totožnost, komise ověří oproti seznamu také věk a trvalý pobyt voliče a podle toho vydá oprávněnému voliči buď úřední obálku pro hlasování v krajských volbách, nebo úřední obálku pro hlasování v senátních volbách, případně obojí.

Pokud volič pobývajících v uzavřeném pobytovém zařízení nemá adresu místa trvalého pobytu ani na území kraje, ani na území senátního volebního obvodu, ve kterém se pobytové zařízení nachází, nemůže mu být hlasování umožněno. Tento volič by ostatně neměl být uveden ani na seznamu, který komise pro hlasování obdržela od krajského úřadu.

Pokud by se v uzavřeném pobytovém zařízení při hlasování vyskytl volič, který není na seznamu od krajského úřadu uveden, ale splňuje všechny podmínky pro hlasování, komise mu odhlasovat umožní a dopíše ho do evidence oprávněných voličů (viz dále k § 15).

K § 15 – Evidence oprávněných voličů

Při hlasování v uzavřeném pobytovém zařízení komise pro hlasování evidenci oprávněných voličů nevytváří (na rozdíl od hlasování u volebního stanoviště), ale pouze doplňuje seznam oprávněných voličů z daného pobytového zařízení, který předem obdržela od krajského úřadu, o údaj, ve kterých volbách oprávněný volič hlasoval, resp. pro který druh voleb mu vydala úřední obálku.

Pokud se komise pro hlasování některé osobě hlasování neumožní, např. proto, že není oprávněným voličem, zaznamená údaje o této osobě do samostatného seznamu, kam uvede volby, v nichž nebylo hlasování umožněno a důvod. I tento seznam následně předá krajskému úřadu a bude tak součástí volební dokumentace.

K § 16 – Podmínky hlasování do zvláštní přenosné volební schránky

Hlasování do zvláštní přenosné volební schránky zajišťují tytéž komise pro hlasování, které zajišťovaly hlasování u volebního stanoviště (drive-in) a hlasování při uzavřených pobytových zařízeních. Není nutné, aby se tato komise pohybovala jen v rámci okresu, ve kterém zajišťovala hlasování u volebního stanoviště. Krajský úřad operativně stanoví, jaké území má která komise při hlasování do zvláštní přenosné volební schránky obsluhovat, případně může po dohodě s Armádou ČR vytvořit komise další.

Je však zřejmé, že zajistit hlasování jednotlivých oprávněných voličů do zvláštní přenosné volební schránky je pro komise časově nepoměrně náročnější. Tento způsob hlasování je proto třeba vnímat jako doplňkový a oprávnění voliči, pokud mají možnost, by měli primárně využívat hlasování u volebního stanoviště. Hlasování do zvláštní přenosné volební schránky tak využijí např. voliči, kterým bude nařízena karanténa až ve čtvrtek volebního týdne, tudíž nemohli odhlasovat ve středu u volebního stanoviště.

Komise pro hlasování obsluhují pouze území kraje, pro který byly zřízeny. Pokud má volič trvalý pobyt ve stejném kraji, pro který byla komise pro hlasování zřízena, může hlasovat ve volbách do zastupitelstva kraje. Pokud má volič trvalý pobyt na území senátního volebního obvodu, který zasahuje do kraje, pro který byla komise pro hlasování zřízena, a jde o volební obvod, ve kterém se konají v roce 2020 volby, může hlasovat ve volbách do Senátu. Jelikož některé senátní volební obvody přesahují hranice krajů, může se stát, že volič bude trvalým pobytem spadat do senátního obvodu, ale ne již do příslušného kraje. V takovém případě mu bude umožněno pouze hlasování ve volbách do Senátu, ale ve volbách do zastupitelstva kraje nikoli.

K § 17 – Sestavení seznamu oprávněných voličů pro hlasování do zvláštní přenosné volební schránky

O hlasování do zvláštní přenosné volební schránky bude možné žádat telefonicky na lince zřízené pro tento účel krajským úřadem. Krajský úřad zřídí/vyhradí tuto telefonní linku tak, aby nejpozději 10 dnů před prvním dnem voleb zveřejnil příslušné telefonní číslo na svých internetových stránkách. To bude sloužit i pro případné druhé kolo senátních voleb.

Oprávněný volič žádající o tento zvláštní způsob hlasování tak musí učinit do 20. hodiny ve čtvrtek volebního týdne, jinak se k žádosti nepřihlíží. Ustanovení zákona obsahuje výčet údajů, které musí oprávněný volič při telefonní žádosti krajskému úřadu sdělit, aby jeho žádát mohla být evidována. Z nahlášených údajů totiž sestaví krajský úřad seznam pro komisi pro hlasování. Aby komise pro hlasování nebyla posílána k neexistujícím osobám, je účelné, aby krajský úřad při sestavování tohoto seznamu ověřil identitu žadatelů oproti základnímu registru obyvatel. V rámci sestavení seznamu do něj dále krajský úřad vyznačí, do kterého senátního obvodu volič náleží; podle toho mu pak komise pro hlasování vydá úřední obálku s číslem příslušného senátního obvodu.

K § 18 – Způsob hlasování do zvláštní přenosné volební schránky

Hlasování do zvláštní přenosné volební schránky probíhá ve stejné dny jako hlasování ve volebních místnostech, avšak v pátek je možné takto hlasovat již od 7:00 do 22:00. V sobotu pak od 7:00 do 14:00. S ohledem na velkou časovou náročnost zabezpečení tohoto způsobu hlasování není vyloučené, aby krajský úřad dobu pro hlasování do zvláštní přenosné volební schránky prodloužil nejvýše o 3 hodiny; o tom pak musí informovat na svých internetových stránkách a také Ministerstvo vnitra a Český statistický úřad. O prodloužení rozhodne ředitel krajského úřadu. Nepůjde však o správní rozhodnutí, ale o faktický úkon.

Právě z důvodu zmíněné časové náročnosti je třeba stanovit dobu (10 minut), po kterou komise pro hlasování vyčkává na voliče poté, co ho vyrozuměla, že se dostavila na místo, kde pobývá. Pro tyto účely je praktické, aby komise měla k dispozici i telefonní číslo na voliče, které bude součástí seznamu sestaveného krajským úřadem.

Konkrétní místo, kde hlasování probíhá, tj. zda v bytě u voliče, na chodbě před bytem nebo venku před domem, zákon nestanovuje. Komise pro hlasování se na místě domluví s voličem podle podmínek.

Pokud volič není uveden v seznamu osob s nařízenou karanténou nebo izolací od Ministerstva zdravotnictví nebo ČSSZ, musí tuto skutečnost prokázat potvrzením vydaným poskytovatelem zdravotních služeb nebo od hygieny. Oprávnění voliči před hlasováním na místě prokáží svoji totožnost, komise dále ověří oproti seznamu také věk a trvalý pobyt voliče a podle toho vydá oprávněnému voliči buď úřední obálku pro hlasování v krajských volbách, nebo úřední obálku pro hlasování v senátních volbách, případně obojí.

Pokud komise pro hlasování z předloženého dokladu voliče na místě zjistí, že volič, ke kterému se dostavila, nemá adresu místa trvalého pobytu ani na území kraje, pro který byla komise zřízena, ani na území senátního volebního obvodu, který zasahuje do kraje, pro který byla komise zřízena a ve kterém volič pobývá, nemůže být takovému voliči hlasování umožněno, neboť nesplňuje podmínky pro tento způsob hlasování.

K § 19 – Evidence oprávněných voličů

Při hlasování do zvláštní přenosné volební schránky komise pro hlasování evidenci oprávněných voličů nevytváří (na rozdíl od hlasování u volebního stanoviště), ale pouze doplňuje seznam oprávněných voličů hlasujících do zvláštní přenosné volební schránky, který předem obdržela od krajského úřadu, o údaj, ve kterých volbách oprávněný volič hlasoval, resp. pro který druh voleb mu vydala úřední obálku. Jedná se obdobný postup jako při sestavování evidence oprávněných osob hlasujících v uzavřeném pobytovém zařízení.

Pokud se komise pro hlasování dostaví k osobě, která není oprávněným voličem, případně nesplňuje s ohledem na místo trvalého pobytu podmínky pro hlasování do zvláštní přenosné volební schránky, nebude jí hlasování umožněno. Údaje o této osobě zaznamená komise pro hlasování do samostatného seznamu. I tento seznam následně předá krajskému úřadu a bude tak součástí volební dokumentace.

K § 20 – Předávání evidencí krajskému úřadu

Každá komise pro hlasování vede evidenci oprávněných voličů zvlášť pro jednotlivé zvláštní způsoby hlasování, které zajišťuje, tj. 1. hlasování u volebního stanoviště (tzv. drive-in), 2. hlasování při pobytovém zařízení a 3. hlasování do zvláštní přenosné volební schránky.

Ustanovení upravuje povinnost komisí pro hlasování předat tyto evidence oprávněných voličů krajskému úřadu, který komisi zřídil. Pokud půjde o komisi, která zajišťovala např. jen hlasování u volebního stanoviště a hlasování do zvláštní přenosné volební schránky, předá tato krajskému úřadu dvě evidence oprávněných voličů. Evidenci oprávněných voličů, kteří hlasovali u volebního stanoviště, předá komise pro hlasování krajskému úřadu ve středu po skončení tohoto zvláštního způsobu hlasování. Evidenci oprávněných voličů hlasujících při uzavřeném pobytovém zařízení předá v pátek po 18. hodině, kdy končí možnost provedení tohoto způsobu hlasování, ledaže by tuto dobu krajský úřad prodloužil. Evidenci oprávněných voličů, kteří hlasovali do zvláštní přenosné volební schránky, je možné předat v sobotu po ukončení hlasování.

K § 21 – Předávání evidencí obecním úřadům

Ustanovení upravuje jednotlivé fáze předávání údajů z evidence oprávněných voličů krajskými úřady obecním úřadům, a to podle místa trvalého pobytu oprávněného voliče.

Cílem je zabránit tomu, aby tentýž volič mohl odhlasovat vícekrát v týchž volbách. Lze si totiž představit situaci, kdy by oprávněný volič odhlasoval ve středu u volebního stanoviště z motorového vozidla, následně mu byla ukončena nařízená karanténa a tento volič by se ve dnech voleb (pátek nebo sobota) dostavil do své volební místnosti a znovu odhlasoval. Předávání údajů upravené v § 21 tomu však zabrání.

Ve čtvrtek před prvním dnem voleb, do 12:00, předá krajský úřad obecním úřadům údaje o voličích s trvalým pobytem v dané obci, kteří odhlasovali u volebního stanoviště (drive-in), resp. byla jim vydána úřední obálka. Součástí předávaných údajů je i informace o tom, pro který druh voleb byla úřední obálka voliči vydána. Obecní úřad promítne tuto informaci do výpisu ze stálého seznamu voličů, neboť stálý seznam voličů je již uzavřen.

V první den voleb (pátek), do 10:00, předá krajský úřad obecním úřadům údaje o voličích s trvalým pobytem v dané obci, kteří požádali o hlasování do zvláštní přenosné volební schránky. Obecní úřad předá tuto informaci příslušné okrskové volební komisi a ta ji promítne do výpisu ze stálého seznamu voličů, neboť v první den voleb jsou již výpisy v dispozici okrskových volebních komisí. Přijetí žádosti o hlasování do zvláštní přenosné volební schránky presumuje, že volič tímto způsobem i odhlasuje a nebude mu tedy umožněno hlasování ve volební místnosti, i kdyby takto nakonec neodhlasoval.

V první den voleb (pátek), do 20:00, předá krajský úřad obecním úřadům údaje o voličích s trvalým pobytem v dané obci, kteří hlasovali při uzavřeném pobytovém zařízení, resp. byla

jim vydána úřední obálka. Součástí předávaných údajů je i informace o tom, pro který druh voleb byla úřední obálka voliči vydána. Obecní úřad předá tuto informaci příslušné okrskové volební komisi a ta ji promítne do výpisu ze stálého seznamu voličů, neboť v první den voleb jsou již výpisy v dispozici okrskových volebních komisí.

Ve výpisu ze stálého seznamu voličů se ve všech shora uvedených případech učiní u dotčeného voliče poznámka. Konkrétní znění poznámky bude stanoveno v rámci metodiky. Ve výpisu tak bude volič s touto poznámkou uveden, nikoli vyškrtnut.

K § 22 – Předání volební dokumentace a volebních schránek

Kromě evidence oprávněných voličů předává komise pro hlasování krajskému úřadu, který ji zřídil, také zapečetěnou volební schránku.

Volební schránku či schránky, pokud jich bylo naplněno více, z hlasování u volebního stanoviště, předá komise pro hlasování krajskému úřadu ve středu po skončení tohoto zvláštního způsobu hlasování.

Volební schránku či schránky, pokud jich bylo naplněno více, použitou v hlasování při uzavřeném pobytovém zařízení nebo v hlasování do zvláštní přenosné volební schránky předá komise pro hlasování krajskému úřadu až v sobotu po ukončení hlasování. Hlasování při pobytovém zařízení sice probíhá jen do pátku, avšak souběžně komise zabezpečuje i hlasování do zvláštní přenosné volební schránky, které probíhá v pátek a v sobotu, a není důvod oddělovat hlasy odevzdané v pobytovém zařízení do vyhrazené volební schránky.

Volební schránky, které komise pro hlasování používá pro hlasování při pobytových zařízeních a pro hlasování do zvláštní přenosné volební schránky, si komise uschová mezi jednotlivými dny hlasování, tj. ze čtvrtka na pátek a z pátku na sobotu zapečetěné společně se zapečetěnou volební dokumentací na k tomu vyhrazeném a zabezpečeném místě u krajského úřadu.

Volební schránky a evidence oprávněných voličů soustředěné u krajského úřadu předá krajský úřad sčítací komisi v sobotu nejdříve po 14. hodině, kdy je podle příslušných volebních zákonů ukončeno hlasování. V případě, že by krajský úřad prodlužoval dobu pro hlasování do zvláštní přenosné volební schránky (viz § 18 odst. 1) budou všechny volební schránky předány sčítací komisi až po uplynutí prodloužení.

Nastupuje role sčítací komise, která hlasovací lístky ze všech volebních schránek smísí a následně je rozdělí podle barvy úředních obálek na hlasy odevzdané ve volbách do zastupitelstva kraje a na hlasy odevzdané ve volbách do Senátu. Senátní úřední obálky je dále třeba roztřídit podle čísel senátních obvodů, neboť na území kraje se může nacházet více senátních obvodů, kde se v roce 2020 budou konat volby.

K § 23 – Zjišťování výsledků hlasování sčítací komisí a předání výsledků hlasování Českému statistickému úřadu

Při sčítání hlasů postupuje sčítací komise stejně jako okrsková volební komise sčítající hlasy voličů odevzdané ve volební místnosti. Možnost dohledu kandidujících subjektů je dostatečně ošetřena subsidiárním použitím úpravy volebních zákonů. Kterákoli kandidující strana bude mít možnost požádat Státní volební komisi o povolení k účasti při sčítání pro osoby, které se pak prokáží jmenovitým povolením.

Jistá specifika nastávají v souvislosti s vyhotovováním zápisu, neboť u této komise neprobíhalo hlasování a soustředí se u ní hlasovací lístky za krajské volby a z více senátních volebních obvodů. Při vyhotovení zápisu, včetně uvádění údaje o volební účasti tak bude sčítací komise postupovat v souladu s pokyny Českého statistického úřadu, který rovněž určí přebírací místo pro převzetí výsledků hlasování zjištěných sčítací komisí.

Hlasy odevzdané oprávněnými voliči v rámci kraje prostřednictvím některého ze zvláštních způsobů hlasování tak budou vstupovat do zpracování obdobně jako hlasy z jednotlivých volebních okrsků.

Sčítací komise je povinna vyhotovit zápis v elektronické podobě s využitím programového vybavení od Českého statistického úřadu.

Veškerá volební dokumentace pocházející z provedení zvláštních způsobů hlasování se bude ukládat u krajského úřadu.

K § 24 – Nároky zapisovatelů komisí pro hlasování, členů sčítacích komisí a členů okrskových volebních komisí

Upravuje se postavení a nároky zapisovatelů komisí pro hlasování a členů sčítacích komisí, které jmenuje ředitel krajského úřadu, neboť zbývající členy komisí pro hlasování bude zajišťovat Armáda ČR z řad vojáků v činné službě.

Činnost zapisovatelů komisí pro hlasování a členů sčítacích komisí je jiným úkonem v obecném zájmu obdobně jako činnost členů okrskových volebních komisí. Nároky vyplývající z jejich pracovněprávního poměru a nároky v případě ušlého výdělku, jsou-li osobami samostatně výdělečně činnými, jsou rovněž upraveny obdobně jako u členů okrskových volebních komisí.

Odměna za výkon funkce zapisovatele komise pro hlasování a funkce člena sčítací komise je však znatelně vyšší než u členů okrskových volebních komisí. Je to pochopitelné. U těchto členů je třeba v odměně reflektovat zvýšené riziko v souvislosti s onemocněním covid-19, které tyto osoby podstupují při výkonu funkce, která je navíc spjata se značným nekomfortem v důsledku použití ochranných obleků. Zvýšené nároky na zabezpečení zvláštních způsobů hlasování a sčítání hlasů na ně budou kladeny i z toho titulu, že se jedná o nestandardní dosud nevyzkoušené postupy, pro které budou muset podstoupit speciální školení. Nepochybně půjde o činnost i značně mediálně sledovanou.

Zapisovateli komise pro hlasování náleží odměna ve výši 5000 Kč za každý den, kdy zajišťoval hlasování některým ze zvláštních způsobů podle tohoto zákona. Pokud komise pro hlasování, ve které je zapisovatelem, bude zajišťovat hlasování u volebního stanoviště (středa), hlasování při pobytovém zařízení (čtvrtek + pátek) a hlasování do zvláštní přenosné volební schránky (pátek + sobota), bude mu příslušet odměna ve výši 4 x 5000 Kč. To platí i pro druhé kolo voleb do Senátu.

Členům sčítací komise bude náležet odměna ve výši 10000 Kč a v případě sčítání hlasů ve druhém kole voleb do Senátu dalších 5000 Kč.

Pravidla pro krácení odměny platná pro členy okrskových volebních komisí by se subsidiárně uplatnila i v těchto případech.

Jednorázově pro volby podle tohoto zákona se přikročilo i k plošnému navýšení odměn členů běžných okrskových volebních komisí, a to o 500 Kč. V době šíření nemoci covid-19 jsou totiž i členové okrskových volebních komisí vystaveni zvýšenému riziku ve spojitosti s touto nemocí a i u nich se bude s největší pravděpodobností požadovat použití alespoň základních hygienických a ochranných prostředků. Hlavním smyslem tohoto ustanovení je zajistit dostatečný zájem o členství v okrskové volební komisi.

Navrhované navýšení zvláštních odměn pro okrskové volební komise v porovnání se stávající úpravou je znázorněno v následující tabulce:

	současná výše základní odměny	navrhovaná výše základní odměny
člen	1 800,- Kč	2 300,- Kč
místopředseda	2 100,- Kč	2 600,- Kč
zapisovatel	2 100,- Kč	2 600,- Kč
předseda	2 200,- Kč	2 700,- Kč

Příplatky za souběh voleb (400,- Kč) a případné druhé kolo (700,- resp. 1000,- Kč) zůstávají nezměněny.

K § 25 – Úhrada nákladů

Všechny náklady, které krajským úřadům vznikají v souvislosti se zabezpečením zvláštních způsobů hlasování podle tohoto zákona, jsou pokryty v taxativním výčtu tohoto ustanovení s tím, že je krajský úřad hradí z finančních prostředků poskytovaných ze státního rozpočtu na činnost volebních orgánů. Pokud by například bylo nezbytné, aby si krajský úřad pronajal prostor vhodný pro zřízení volebního stanoviště, budou výdaje za pronájem na základě tohoto ustanovení rovněž uhrazeny.

Náklady na zajištění podmínek činnosti komisí pro hlasování, které bude obstarávat Armáda ČR, budou rovněž hrazeny ze státního rozpočtu z kapitoly Všeobecná pokladní správa. Ministerstvo obrany za tímto účelem požádá o navýšení své rozpočtové kapitoly.

K § 26 – Zvláštní ustanovení o souběhu voleb a referenda

Na dny konání podzimních voleb do zastupitelstev krajů a do Senátu je v řadě obcí již vyhlášeno nebo se připravuje vyhlášení místního referenda. Pro tyto případy je vhodné umožnit voličům, kterým byla nařízena karanténa nebo izolace a zároveň jsou oprávněnými osobami hlasovat v místním referendu, aby k hlasování mohli rovněž využít zvláštní způsoby hlasování. Proto se ad hoc prolamuje jinak obecně platná překážka hlasovacího práva v referendu spočívající v omezení osobní svobody z důvodu ochrany zdraví lidu.

Možnosti využití zvláštních způsobů hlasování z hlediska území korespondují s principem, že osoba oprávněná hlasovat v místním referendu v něm může hlasovat pouze na území své obce. Vzhledem k tomu, že pro drive-in hlasování se zřizuje jedno stanoviště pro území okresu, bude oprávněná osoba hlasovat u volebního stanoviště, které je zřízeno pro okres,

na jehož území se nachází obec, kde je vyhlášeno místní referendum a kde má tato osoba trvalý pobyt.

Obecní úřad obce, kde je vyhlášeno místní referendum, spolupracuje s krajským úřadem a nejpozději v pondělí volebního týdne mu předá hlasovací lístky a úřední obálky. Krajský úřad je dále předá komisi pro hlasování, která bude při zvláštních způsobech hlasování obsluhovat území, do kterého spadá i obec, kde je místní referendum vyhlášeno. Této komisi poskytne krajský úřad i jednu hlasovací schránku vyhrazenou pouze pro hlasování v místním referendu a příslušně označenou; komise schránku využije pro všechny zvláštní způsoby hlasování, tj. od středy do soboty. Tyto hlasovací schránky zajišťuje krajský úřad a náklady s tím spojené mu budou uhrazeny podle § 25 společně s náklady na volební schránky.

Postupy upravené tímto zákonem pro zvláštní způsoby hlasování ve volbách se uplatní i pro hlasování v místním referendu. Komise pro hlasování musí navíc ověřovat, zda oprávněný volič je i oprávněnou osobou hlasovat v místním referendu, tj. zda má trvalý pobyt v obci, v níž bylo místní referendum na dny voleb vyhlášeno. Zvláště pak sestaví evidenci oprávněných osob, které hlasovaly v místním referendu.

Hlasy odevzdané v místním referendu podle tohoto zákona však nebude počítat sčítací komise, ale krajský úřad ve spolupráci se starostou protokolárně předá hlasovací schránku a související dokumentaci určené okrskové volební komisi v obci, kde místní referendum probíhalo.

Pokud by se v souběhu s volbami podle tohoto zákona konalo také krajské referendum (reálně přichází v úvahu jen referendum ve Zlínském kraji), postupovalo by se přiměřeně podle úpravy pro souběh voleb a místního referenda. V takovém případě by se okruh osob oprávněných hlasovat v krajském referendu shodoval s okruhem oprávněných voličů pro volby do zastupitelstva kraje. Tomu by odpovídala i pravidla pro využití jednotlivých zvláštních způsobů hlasování v krajských volbách.

K § 27 – Společná ustanovení

Společná ustanovení postihují obecná pravidla aplikace tohoto zákona.

Ustanovení, která se týkají krajských úřadů, se vztahují i na Magistrát hlavního města Prahy, ledaže jsou pro něj výslovně nastavena odlišná pravidla.

Úkoly, které plní Český statistický úřad, krajský úřad a obecní úřad podle tohoto zákona, jsou výkonem státní správy, neboť tyto úřady jsou v postavení volebních orgánů.

Upravuje se též oprávnění krajského úřadu využívat pro účely úkolů vyplývajících z tohoto zákona některé referenční údaje ze základního registru obyvatel, které jsou vymezeny taxativním výčtem. Krajský úřad využívá tyto údaje při sestavování seznamu oprávněných voličů pro komise pro hlasování a dále při předávání údajů o oprávněných voličích obecním úřadům.

Povinnost zachovávat mlčenlivost uložená osobám, které se podílejí na činnosti volebních orgánů, má zajistit, aby tyto osoby nešířily informace o tom, komu byla nařízena karanténa nebo izolace v souvislosti s onemocněním covid-19. Jde o to, aby obava z rozšíření těchto informací nepůsobila na oprávněné voliče jako odrazující faktor při rozhodování, zda budou ve volbách hlasovat.

Vzhledem k tomu, že potvrzení poskytovatele zdravotních služeb o nařízené karanténě nebo izolaci z důvodu onemocnění covid-19 je jedním ze způsobů, jak může volič prokázat, že je oprávněným voličem, je žádoucí výslovně stanovit, že se toto potvrzení na žádost voliče nijak nezpoplatňuje. Pro oprávněného voliče půjde o důležitý dokument, který pro něj bude zárukou možnosti odhlasovat některým ze zvláštních způsobů hlasování v situaci, že ho komise nenajde v databázi od krajské hygienické stanice nebo ČSSZ. Tímto potvrzením může být buď tzv. průkaz pojištěnce, který je součástí vystavené e-neschopenky, anebo jiné neformální potvrzení lékaře, které dokládá nařízení karantény nebo izolace z důvodu covid-19.

Způsob a formu vedení evidence oprávněných voličů, do které zapisují komise pro hlasování údaje o voličích, kterým byla vydána úřední obálka, stanoví a zveřejní Ministerstvo vnitra na svých internetových stránkách. Je vhodné, aby podoba této evidence byla shodná na celém území. Ministerstvo vnitra tak učiní co nejdříve po nabytí účinnosti zákona.

Českému statistickému úřadu se ukládá sdělit krajským úřadům některé informace související s činností sčítací komise. Konkrétně jde o způsob uvádění údajů o volební účasti na zápise, který sčítací komise vyhotovuje, a dále o určení přebíracího místa, které přebere výsledky od sčítací komise.

Ačkoli se jedná o jednorázový zákon, který je určen pouze pro volby do zastupitelstev krajů a volby do Senátu, konané v roce 2020, je třeba počítat s tím, že v návaznosti na tyto volby se mohou konat také opakované volby nebo opakované hlasování do Senátu (v důsledku soudního přezkumu platnosti voleb) nebo dodatečné volby či dodatečné hlasování do zastupitelstva kraje (rovněž v důsledku soudního přezkumu, nebo též z důvodu nedostatečného počtu obsazených mandátů). Lze předpokládat, že potřeba zvláštních způsobů hlasování bude stále aktuální a je proto vhodné tímto ustanovením zajistit možnost aplikace tohoto zákona i na tyto případy, aniž by musel být znovu přijímán ad hoc zákon.

Signály z některých obcí naznačují, že ve volbách v roce 2020 může být s ohledem na riziko onemocnění covid-19 značně problematické obsadit okrskové volební komise, a to i při navýšení odměny o 500 Kč. Umožňuje se proto, aby se zákonný minimální počet členů snížil na 5. Podle zákona o volbách do zastupitelstev krajů platí, že minimální počet členů okrskové volební komise stanovuje starosta obce nejpozději 60 dnů přede dnem voleb s tím, že minimální počet stanovený starostou nesmí být nižší než 6 (to platí i pro senátní volby konané v souběhu s krajskými). Pokud by při ustavování okrskové volební komise nebylo dosaženo nejnižšího stanoveného počtu členů okrskové volební komise stanoveného starostou, tj. 6 a více, nebo poklesne-li ve dnech voleb počet členů komise pod nejnižší stanovený počet, pak se nově navrhovanou úpravou požadavek minimálního počtu 6 členů prolamuje a snižuje na 5. Znamená to, že v takovém případě postačuje, když starosta zajistí dojmenování počtu členů na 5. Tím není dotčeno, že v okrscích do 300 voličů postačují i nadále pouze 4 členové. Pokles počtu členů okrskové volební komise pod 5 v průběhu hlasování není důvodem pro přerušení hlasování. Starosta však musí neprodleně dojmenovat členy na minimální počet 5 členů, resp. 4 členy v okrscích do 300 voličů.

Tento zákon počítá s tím, že některé zvláštní způsoby hlasování budou probíhat ve dnech předcházejících dnům hlasování podle příslušných volebních zákonů (drive-in ve středu a hlasování při pobytových zařízeních ve čtvrtek), přičemž se jedná o zákon, který nabude účinnosti až v době, kdy volby do zastupitelstev krajů a do Senátu jsou již vyhlášeny.

Prezident republiky vyhlásil volby na volební dny pátek a sobotu (2. a 3. října 2020, případné druhé kolo senátních voleb 9. a 10. října 2020) v době, kdy mu nemohlo být známo, že provedení některých způsobů hlasování speciální volební zákon dodatečně upraví již na středu a čtvrtek volebního týdne. Je proto žádoucí, aby prezident republiky dodatečně vyhlásil i dny pro konání těchto zvláštních způsobů hlasování. Použití lhůty pro vyhlášení voleb podle příslušných ustanovení volebních zákonů se tímto zákonem vylučuje, neboť tato lhůta již dávno uplynula.

K § 28 - Účinnost

S ohledem na krátký čas do doby konání voleb, pro které je tento zákon určen, a nezbytnost zahájit přípravy na zajištění úkolů vyplývajících z tohoto zákona je nutné, aby zákon nabyl účinnosti již dnem jeho vyhlášení. Takovéto nastavení účinnosti je možné, neboť se jedná o zákon, který bude schvalován legislativním procesem ve stavu legislativní nouze.

V Praze dne 17. srpna 2020

Předseda vlády:

Ing. Andrej Babiš v.r.

1. místopředseda vlády a ministr vnitra:

Jan Hamáček v.r.